

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

MTI
MAGYAR TÁVIRATI IRODA

Felelős szerkesztő:
Baló László
Felelős kiadó:
Barcs Sándor

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-066.

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 1. kiadás 1948. november 13. 7 óra - perc

Asszonyok tömeges tiltakozása. Mindszenty és a fekete reakció ellen

BM & Sk/PM Bn A belügyminisztériumba továbbra is tömegesen érkeznek tiltakozások Mindszenty demokráciaellenes uszításai ellen. Domszló község lakói, Gyöngyösorsói, Markazi, Mátraszentimre, Gyöngyöshalmi községek többszáz aláírással feliratot intéztek a miniszterhez. A váci járás nemzeti bizottsága Sándorfalva község képviselőtestülete, Zsadány népe, Csongrádvármegye nemzeti bizottsága, Pilismarót község, a gávai nők írják:

"Tiltakozásunkat nyilvánítjuk Mindszenty demokráciaellenes izgatásai ellen, ugyancsak a püspöki kar eljárása ellen, hogy ők a Bolgasszony-ét politikai demonstrációkra használják fel".

Feliratot küldtek Mezőtárkány népe, a veszprémi FÉKOSZ és UFO SZ közgyűlése, a mezőkövesdi járási UFO SZ-FÉKOSZ, valamint a dunaföldvári, bioskei, váci, mezőhegyesi, sárgobárdi, celledömölki, aszódi, isaszegi, bátaszéki, pápai, jászapáti, stb. vasutasok és postások, Nagykőrös város képviselő testülete, Dombóvár és a szigetvári járás nemzeti bizottsága, az orosházi népi kollégiumok tagsága, a debreceni Molnár Anna népi kollégium, a debreceni Csokonai Vitéz Mihály népi kollégium, Tetétlen község dolgozói, a Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének mákói csoportja, stb. A Magyar Vasutasok Családvédelmi Egyesületének szőlősi helyi csoportja, a celledömölki és a tapolcai csoportja. A zalaegerszegi vasutasok az alábbi táviratot küldték: "A Magyar Vasutasok Országos Családvédelmi Egyesületének zalaegerszegi csoportja tiltakozik Mindszenty demokráciaellenes uszításai ellen és kéri a belügyminisztert, hasson oda, hogy az ország területén ne fordulhasson elő többé olyan eset, mint ami Zalaegerszegen történt a záróban. Akadályozza meg a kormány, hogy demokráciaellenes papok és apácák fasiszta elnöklettel móltolgyezzenek meg gyermekinket." /MTI/

A Nemzetközi Nőkongresszuson résztvevő magyar küldöttség tagjai

D/Go/PM K8 A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség budapesti világkongresszusán, magyar női társadalom képviselőiben résztvevő küldöttség tagjai a következők: Andics Erzsébet országgyűlési képviselő, egyetemi tanár, Jóboru Magda országgyűlési képviselő, gimnáziumi tanár, az MNDSZ főtitkára, Fáy Boris az MNDSZ szervezési titkára, a Nemzetközi Nőszövetség végrehajtó bizottságának tagja, Biber Ilona kőripari munkás, Sándor Blanka vegyipari munkás, Gelzei Mihályné opályi paraszttasszony. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 2. kiadás 1948. november 13. 7 óra 10 perc

Má avatják az ország első állami "fehérnemű gyárat" -
A termelés már kezdetben: havi 75.000 darab férfiling -

G6/Sk/PM GP Szombaton délután fél háromkor avatják a Halom-utkában a volt Joss II. és Löwenstein gyár helyén az ország legnagyobb fehérnemű konfekció üzemét. A gyár átépítését két héttel ezelőtt fejezték be, s azóta ott dolgoznak már a Joss régi munkásai és a Pamutipartól áthozott konfekcióüzem munkásai. Jelenleg olcsó, jóminőségű freskó-ingeket és pulin-ingekeket gyártanak. Hat szalagon egy szakmában termelnek. A mostani munkamódszer szerint a havi férfiling-gyártás 75.000 darab.

A férfilingek gyártásán kívül egy szalagon gyermekruhákat gyártanak. Az átépített üzemben dolgozó munkásoknak a legmodernebbül felszerelt öltöző, mosdó- és tussolónhelyiségek állanak rendelkezésére.

Az eddigi eredmények bebizonyították, hogy konfekciómunkában is lehet minőséget adni. A legközelebbi feladat, hogy a gyártást kiterjesszék. Ez a legrövidebb időn belül megvalósul. A gépállomány kibővítése után két szakmában indul meg a termelés. A munkáslétszámot 600 főre emelik és 130.000 darabra emelik a férfi-ing termelést. A Jostól átvett sima varrodát szintén futószalagos üzemé alakítják át és itt a minőségi ingeket gyártanak majd.

Tervezik férfi hálós ingek, pizzamák, női fehérneműk és a gyermekruhák fokozott mértékben való termelését is. /MTI/

Vadas Sára előadása az Orvosegyesületben

§ PM K8 A MNDSZ szervezésében működő "Város a faluért egészségügyi baráti kör" a Magyar-Szovjet Művelődési Társasággal karöltve ankétsorozatot rendez a Szovjetunió egészségügyi kérdéseinek ismertetésére. Az előadást az Orvosegyesületben / Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 21./ tartják.

Az első előadást november 15-én este 7 órai kezdettel dr. Vadas Sára miniszteri tanácsos tartja "Iskolaegészségügy a Szovjetunióban" címmel. /MTI/

Szombaton este közvetíti a rádió a 135 kilowattos nagyadó felavatási ünnepséget

Ni/Hb/Go 8 A 135 kilowattos nagyadó felavatási ünnepségről a rádió Budapest I. hullámhosszán szombaton este 9 órakor számol be. /MTI/

K.

Rendelattervezot a holtányilvánítsi eljárások egységesítéséről

T8 & Ma/b/Ko ME gs Az addig érvényben volt különböző holtányilvánítsi eljárások egységesítésére az igazságügyminisztérium rendelkeztervezotet készített. Eszerint mindazokat a személyeket, akik 1939 szeptember 2 és 1945 december 31-e között elhunytak, holtá lehet nyilvánítani. A holtányilvánítsit az elhunyt házastársa, örököse és a gyámhatóság által részére kirendelt gondnok, továbbá az orvosok, ügyészek, végül minden olyan személy kérheti, akinek jogi érdeke fűződik az elhunyt holtányilvánítsához. Az eljárás a járásbíró hatáskörébe tartozik. Mindig az a járásbíró ill. tényleg, amelynek területén az a község/város/ fekszik, ahol az elhunyt utolsó belföldi lakóhelye volt. A kérelemben az elhunyt személyadatait, valamint elhunyt idejét és körülményeit tüzetesen elő kell adni és meg kell jelölni azt is, hogy a kérelmező milyen jogcímen jogosult a kérelem előterjesztésére. Fel kell tüntetni azt is, hogy az illető katonai, vagy munkaszolgálatot teljesített-e. A bíróság az elhuntra vonatkozó adatok bejelentése végzett felhívást bocsát ki. Ezt a hirdetményt 30 napra ki kell függeszteni a bíróság hirdetőtábláján, valamint az illetékeség szempontjából irányadó község/város/hirdetőtábláján is. A hirdetményt közzé kell tenni a Hivatalos Lapban. A hirdetményi határidő lejártá után a bíróság a holtányilvánítsi kérdésben a rendelkezésre álló adatok alapján szóbeli tárgyalás nélkül, szükség esetén az érdekeltek meghallgatása után határoz. Az előző határozat ellen a kérelmezőre jogosultak mindössze felfolykodással élhet a Kuriához. A holtányilvánítsi végzés hatályon kívül helyezését, vagy kiegészítését kérheti az elsőfokon eljáró bíróságnál a kérelmezőre jogosultak bármelyike, ha a holtak nyilvánított még él, vagy a végzésben megállapítottál előbb, vagy utóbb halt meg, vagy olyan időben adott magáról eltejtelt, hogy a holtányilvánítsinak nem lett volna helye, vagy pedig a halál idejéül más időpontot kellett volna megállapítani.

Az első világháborúval kapcsolatos események következtében elhunyt személyek holtányilvánítsára, akik 1914 július 24. után és 1921 július 27-e előtt hunytak el - bizonyos módosítással - a rendelet intézkedéseit kell alkalmazni. /MTI/

S.

A főváros élelmiszervizsgáló intézetének munkája

Bp & Vr/GI/Ko gs A főváros vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézetének működésével kapcsolatban a tisztifőorvosi jelentés megnyugvással állapítja meg, hogy a hónapról-hónapra fokozódó állmiszorfolhozatal lényegesen megjavította a forgalombakörülk élelmiszerek minőségét. A szigorú ellenőrzés lehetetlenné teszi az élelmiszerek hamisítását. A razziaknak köszönhető, hogy a hamisított élelmiszerek száma most már csak töredéke az egy évvel ezelőttinek. Amíg például a múlt évben a Budapestre hozott és megvizsgált tej és tejtermékeknek sokszor a fele volt kifogásolható minőségű, addig az idén például a múlt hónapban megvizsgált 136 tejmintából mindössze 19 volt kifogásolható s a 124 tejtermékmintából pedig csupán 32. Az intézet októberben 100 liszt-, kenyér- és tésztaemlítát vizsgált meg és csak négy ellen emelt kifogást, míg a megvizsgált 31 hentesáru mintából 11 volt kifogásolható minőségű. A tisztifőorvosi jelentés megállapítja, hogy a javulás ugrásszerű, ma már élelmiszerhamisítás csak szórványosan jelentkezik, de ennek ellenére a szigorú ellenőrzést nem onyhítik, amit bizonyít az, hogy a tisztifőorvosok a múlt hónapban közel másfélszer helyszíni vizsgálatot tartottak. /MTI/

Főkapitányi jelentés

Fő & Jr/Sk/Ko gs Budapest főkapitánya bejelentette a székesfőváros közigazgatási bizottságához az október havi jelentést. A jelentésből kitűnik, hogy a bűnözések száma az előző havi kimutatáshoz képest lényegesen csökkent. A betörések löpés a szeptember havi 289 esetről 259-re, a szikkasztások száma 1186-ról 928-ra, a csalásoké 1036-ról 831-re, a lopásoké 1985-ről 1807-re esett vissza. Ugyancsak jelentékeny esüklendést mutat a gondatlanságból okozott emberölések eseteinek száma is: a szeptemberi 20 esettel szemben októberben 12 gondatlanságból okozott emberölés történt. Öngyilkosságot 110-en kíséreltek meg. A rendőrség 148 közlekedési balesethez szállt ki. Ezek közül 14 baleset volt halálos.

Az országos gépjárműellenőrző csoport a közlekedésrendészettel együtt 1511 jároművet vizsgáltatott le. Gépjárművezetői vizsgára 206-an jelentkeztek, közülük 304-en tették le a vizsgát.

Az italmórési engedélyek revízióját ezidőszarint a XI., XII., XIII. körületben folytatják.

A gyermekvédelmi osztályra 253 fiatalkorut állítottak elő, közülük 163 fiú és 90 lány. /MTI/

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1948 november 13. 10 óra 55 perc

A Longyel-Magyar Társaság vasárnap megkoszorúzza a Bem-omlélművet

HM & Mn/Mn/Ko gs A Magyar-Longyel Társaság november 14-én, a magyarországi Longyel Légió hadbeindulásának századik évfordulóján, ünnepélyesen megkoszorúzza a Bem-omlélművet. Az ünnepségre a honvédség is bekapcsolódik. A hadi muzomban őrzött 19 darab Bem-zászlót katonai pompával kísérik a Mártírok-utján és a Bem-utcán a délelőtt 11 óra-
kor kezdődő ünnepség színhelyére. /MTI/

Emlékezés Bem-apóról, a magyar szabadságharc nagy hősről

Mé/Sk/Ko gs Száz éve annak, hogy a Lengyel Légió a magyar szabadságharc kitörésének hírére Magyarországra jött és felajánlotta támogatását az új kormánynak. 1848 október 19-én Zaboklicky Péter lengyel menekült felhívást intézett otthonmaradt honfitársaihoz, hogy vegyenek részt a magyar szabadságharcban. A felhívás eredményeképpen a Longyelországból Magyarországra jött szabadságharcosokból nyolc légió alakult, összesen 15 - 20.000 emberrel. A magyar szabadságharcot küzdő lengyel szabadságharcosoknak kiemelkedő alakja volt Bem József tábornok. A kistermetű, vézna, beteges, harcban szerzett sebekkel elborított ember a csatában mindig elől járt s rettenthetetlen bátorságával lángragyújtotta katonáit is. Az egész magyar nép, de különösen a székölyök ragaszkodtak hozzá szinte babonás tisztolottól. Bem apó, Erdély hős védője, az erdélyi népek együttműködésének nagy szószólója volt.

A nagy hadvezér mindenütt ott volt, ahol szükség volt rá. 1830 novemberében, mikor kitört a longyel szabadságharc, a forradalmárok egyik vezetője lett és 1831-ben ő vitta ki az iganyol győzelmet. 1848 októberében az ostromlott Bécsben termelt s mandont elkövetett, hogy a város tartsa magát, míg a magyarok fel nem mentik. A kapituláció után Pozsonyban Kossuthnak ajánlotta fel szolgálatát. Az ő novéhoz fűződik a nagy téli hadjárat, melynek vezére volt Bem apó. A magyar képviselőház érdemei elismeréséül a "nagyszaboni hőst" altábornagyi rangra emelte. Midőn Bonnba közt tudásra adták, visszajutott a képviselőháznak: "Bármit tegyetek, csak a Habsburg-házzal ne béküljétek ki soha."

/folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1948 november 13. 11 óra 10 perc

/Emlékezés Bem apóról, a magyar szabadságharc nagy hősről, folyt./

Mé/Sk/Ko gs A magyar nép szeretetét, ragaszkodását és bizalmát a nagy szabadsághős iránt azonban a leghűségesebben a legnagyobb magyar költőnek, Petőfi Sándornak szavai fejezik ki:

MI ne győznénk? hisz Bem a vezérünk,
A szabadság régi bajnoka!
Bosszúálló fénygel jár előttünk,
Osztronlanka véres csillaga.

A csillag ragyogott, sziporkázva csillogott s vezette a magyar honvédséget. A magyar szabadságharc bukása után Bem tábornok Törökországba menekült, de Bem apó emléke örökítőül a magyar nép szívében. /MTI/

A közlekedésügyi miniszter kívánságára csökkentette a Boszkárt az ujbpesti vasárnapi rendkívüli autóbusszjárat viteldíját

Bp & Vr/b/Ko gs Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter kívánságára a Boszkárt vezetősége elhatározta, hogy a maga eszközeivel is megkönnyíti a dolgozók számára a sportesemények látogatását. A Nyugati-pályaudvarról az Ujbpesti Stadionba induló "H" jelzésű rendkívüli járat, amely 11.30 és 14 óra között közlekedik a Nyugati-pályaudvartól az Ujbpesti Stadionhoz s a mérkőzés befejezése után vissza, viteldíja eddig 2.50 forint volt, a Boszkárt a menetdíjat 1.80 forintra szállította a most vasárnaptól kezdve. A jegy átszállásra is jogosít. Közli a Boszkárt, hogy november 14-én, vasárnap 9 órától a 36-os autóbusszok rendez viteldíjak mellett megfelelő sűrűségben az FTC pályáig fognak közlekedni. A mérkőzés befejezése után ezuttal az Ujbpesti Stadionhoz a Nagyvárad-térről is indít rendkívüli járatot a Boszkárt 2.50 forintos viteldíjjal. /MTI/

A közlekedési SZIT-ifjúság centenáriumi vándorkiállítás

Bp & Vr/b/Ko gs A közlekedési SZIT-ifjúság 48-as bizottsága centenáriumi vándorkiállítást rendez a közlekedési alkalmazottak szakszervezetének Vilma királynő-ut 22. szám alatti székházában. A kiállítást november 15-én hétfőn délelőtt 11 órakor Kossa István iparügyi miniszter nyitja meg. A megnyitó ünnepség után a kiállítást első ízben a Ganz-gyár dolgozói látogatják. /MTI/

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás

1948 november 13.

11 óra 20perc

Szakadatlanul érkeznek az újabb felajánlások a francia bányászok segítségére

Ni/b/Ko Ba A Bányász Szakszervezethez újabban többek között a következő felajánlások érkeztek a hős francia bányászok segítségére.

Salgótarjáni bányakórház 653.10 forint, Mészáros-utcai Állami Leányiskola növendékei 73, rudabányai bányamunkás-szakszervezet 1800, karcagi szalmaközi bizottság 55.50, szászvári bányamunkás szakszervezet 1866, belügyminisztérium dolgozói 721, MDP központi pártiskola 1030, győrmegyeri Hírlap 2500 forint. /MTI/

Sikorra jártak a penicillin-kísérletek és megindul a kisüzemi gyártás

Szk/Szk/Ko Ba Az egyik budapesti gyógyszergyárban hosszabb idő óta folytattak laboratóriumi kísérleteket penicillin előállítására. A kísérletek sikerrel jártak. A népjóléti minisztérium, a Gazdasági Főtanács, a pénzügyminisztérium és más illetékes hatóságok hozzájárulásával, az elért eredmények alapján, egyelőre kisüzemi méretekben megkezdődik a magyar penicillintermelés. A penicillingerőtermelés az egyik gyógyszergyárban rendezik be, ahol a penicillingerőtermeléshez szükséges berendezés részben már rendelkezésre áll. A gyártási kapacitás havi 1-2 millió egység lesz, tehát a szükségletnek csak egy kis részét teszi ki. A kisüzemi termelésben bevált módszerek és eljárások alapján indulhat meg a későbbi időpontban a penicillin nagyobb mértékű gyártása. /MTI/

Munkaegészségügyi tanfolyamot rendeznek orvostanhallgatók részére

Szk/Szk/Ko Ba A népjóléti minisztérium az Orvos Szakszervezettel karöltve, orvostanhallgatók részére munkaegészségügyi tanfolyamot szervezett. Az egy évig tartó tanfolyamon a legkiválóbb egészségügyi és szociálpolitikai szakemberek ismertetik a munkaegészségügy alapvető elméleti kérdéseit. A tanfolyam hallgatói az előadásokkal párhuzamosan gyárlátogatásokon vesznek részt, hogy a munkások egészségügyének kérdéseit a gyakorlatban is megismerhessék. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás

1948 november 13.

12 óra -- porc

A győri Richards gyár "mesterbrigádja" öt százalékkal emeli az egész üzem termelését - A munkabrigádmozgalom vidéken is jelentős eredményeket ér el

Ni/Sk/Ko Gp Ba A termelés fokozása érdekében a dolgozók saját kezdeményezésükből munkabrigádokat alakítottak egyes üzemekben. Nagybudapeston és vidéken a munkaverseny egyaránt hatalmas lendületet vett a brigádmozgalom nyomán. Ezuttal a vidék tapasztalatairól számolunk be.

Győrött még nem minden üzemnél bontakozott ki teljesen a brigádmozgalom, kedvező hatása azonban már érezhető. A vagongyárban már 26 brigád működik. Alakulóban van még több is, de csak olyan brigádok létesítéséhez járulnak hozzá, amelyek konkrét feladatokat olvégzésére alakulnak.

A vagongyárban az autokrosszória-üzem három brigádja a most készülő 15 kocsinál annyira csökkentette a gyártási időt, hogy összesen 4531 percet visszaadott a kalkulációnak. Az energiaosztály egyik brigádja üzemszünet alatt végzi el a többi műhely villamoshálózatának egyenáramról váltóáramra való átszerelését.

A textilgyárak közül a Richards-gyárban 19 munkabrigád működik. Nagyjelentőségű kezdeményezés a mesterbrigád megalakítása. A brigádba tömörült mesterek a gépállások csökkentését határozták el és ezért saját munkahelyükön kívül is segítségére sietnek a dolgozóknak. Munkájuk eredménye a gépállásnak 12 százalékkal 7 százalékkal való csökkentése - ami a termelésnek nem kevesebb mint öt százalékos emelését jelenti. Akadtak a Richardsnál egyes munkások, akik azt javasolták, hogy a brigádok tagjai keresetüket egyenlően osszák el. Ez a felhívás azonban kisebbségben maradt és a dolgozók többsége megértette, hogy az egyéni többleteljesítményért több bér jár.

A salgótarjáni acélgyárban a brigádmozgalom fennállásának egy hónapja előtt is igen komoly eredményt ért el. A brigádok munkája hat százalékkal emelte a termelést és a selejtet is jelentősen csökkentette. Tóth István élmunkás brigádja 26 százalékkal termelte túl az előírányt és ezzel termelési rekordot állított fel.

Debrecenben a brigádmozgalom még hátrább áll az országos átlagnál. Az élmunkás dohánygyárban most van a kibontakozóban a brigádmozgalom. A csomagolóságnál már dolgozik négy brigád, igen eredményesen. A butorgyárban szintén most szervezik a brigádokat.

/folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1948 november 13.

12 óra 15 perc

/A győri Richards-gyár "mesterbrigádja" öt százalékkal emeli az egész üzem termelését, stb. folytatás/ Ni/Sk/Ko Gp Ba

Szegeden ugyancsak most vannak megalakulóban a brigádok: még a kezdeti nehézségekkel küzdenek, rövid idő kérdése azonban, hogy a termelést fokozó munkájuk teljes erővel induljon. Az Első Pécsi Bőrgyárban husz brigád alakult még odig. A MESZHART-nál most van folyamatban a brigádalakítás. Három ifjúsági brigád már működik, ezek termelési eredménye: 102, 105, illetőleg 118 százalék.

A miskolci brigádok közül legjobban dolgozik a MÁV-műhely Bobrics-brigádja, amely céljával tüzte ki az önköltség 10 százalékos csökkentését és az osztály hiányzó munkások munkájának egyesült erővel való olvóztatását. Most alakul egy tanoncbrigád is.

Az első miskolci öntöttvas-gyárban már három munkabrigád dolgozik. A dohánygyárban, a villamosművelőnél és a sodronygyárban most szervezik a brigádokat.

A diósgyőri vasgyár területén az új gyárban 42, az 6-gyárban 72 brigádot szerveznek.

Borsodmogyó ifjúsági munkásai között is nagy lendülettel fejlődik a brigádmozgalom. Diósgyőrről már hat ifjúsági munkás-brigád működik. A tanoncok brigádja azt a feladatot tűzte maga elé, hogy az eddigi három év helyett két és fél év alatt sajátítja el a szakmai ismereteket, tehát félévvel előbb szabadul fel. Minden ifjúsági munkás-brigád vezetője egy-egy élmunkás. Borsodmogyóban négy bányász ifjúsági munkás-brigád is dolgozik, közöttük az ormospusztai brigád 215 százalékos eredményt ért el a termelésben. /MTI/

Uj népfőiskolai tanfolyamok indultak november 10-én

VKM & b/Ko Ba Október 15-től november 10-ig rendezték meg az EPOSZ vezetőképző tanfolyamát az ország különböző részén lévő hat népfőiskolán. A tanfolyamok helye: Mezőcsát, Sárospatak, Gic, Monor és Bihartorda. A kultuszminisztérium szabadszüneti felosztása által fenntartott és vezetett főiskolákon 250 ifjút képeznek ki. November 10-én 14 népfőiskolán újabb tanfolyamok indultak, ahol a tömegszervezők /FÉKOSZ, MNDSZ, MINSZ és EPOSZ/ vezetőképző tanfolyamokat rendeznek. Egy-egy tanfolyamon 30 hallgató vesz részt s a tanfolyamok háromhetes időközlekedésben folytatólagosan tavaszig tartanak. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás

1948 november 13.

12 óra 35 perc

Időjárásjelentés

& VÁ/VÁ Ba szombaton délben:

A Meteorológiai Intézet jelenti november 13-án,

Az Atlanti-óceán partvidékét kivéve, egész Európát elárasztotta a hideg, sarkvidéki levegő. Közép-Európában esendős, száraz az idő erős éjszakai rágyokkal. A Szovjetunióban nagy területen havazik és a hőmérséklet Moszkva környékén már minus 10 fok alá süllyedt. Angliába és Norvégiába meleg légtömegek áramlanak és sokfelé csik az eső.

Hazánkban pénteken a déli órákban Nyíregyháza környékén havazott. A hőmérséklet az Alföldön 4-6, a Dunántúlon 8-10, Pécsen 11 fokra emelkedett. Ma hajnalra újból igen erős volt a lehűlés. Egerről minus 10, Balgótarjánból minus 8; az ország többi részéről minus 3-minus 5 fokos fagyot jelentettek. A talajmenti légrétegben helyenkint minus 10 fok alá hűlt le a levegő.

Budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 0,6 fokkal alacsonyabb, a légnemesség napi középértéke 10,2 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten szombaton délben a hőmérséklet 2 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnemesség 782 mm, alig változik.

Várható időjárás vasárnap estig: Gyöngyösön szél, Kóvás felhő, száraz idő. Éjjeli fagy. Reggel helyenkint köd. A nappali hőmérséklet 5 fok körül. /MTI/

Az UNICEF tejporadománya

Bp & Vr/Sk/Ko Ba Az UNICEF a csocsomók részére - egyéves korig - 4250 kilogramm teljes tejport adományozott. A tejporadomány a főváros gondozásában lévő csocsomók egész novemberi és decemberi szükségletét fedezi. /MTI/

Bóka László előadása

VKM & b/Ko Ba Bóka László dr. kultuszállamtitkár november 13-án délután 5 órakor a VI. kerületi pedagógus-gyűlésen előadást tart: "Az egyéniség szerepe a kollektívumban" címmel. /VI., Szófia-utca 9. volt Hegedűs Sándor utca alatt/ /MTI/

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1948 november 13. 12 óra 40 perc

Vasárnap avatják fel Basilides Mária síremlékét

VKM & b/Ko Ba Basilides Mária síremlékét Ortutay Gyula kultuszminiszter képviselőjében Bóka László államtitkár vasárnap délután 12 órakor avatja fel a Kereposi-uti temetőben. /MTI/

Lohot pályázni a főiskolés honvédkollégiumba való felvételre

HM & Mn/Mn/Ko Ba A honvédelmi minisztérium honvédkollégium megnyitását határozta el. A minisztertervezés Farkas Mihály honvédelmi miniszter erre vonatkozó javaslatát elfogadta. A honvédkollégium feladata népi származású egyetemi hallgatókból honvéd szakszolgálatos tisztek képzése. A kollégium hallgatói katonai szakképzés közben a honvédség költségén folytatják egyetemi tanulmányaikat és tanulmányaik elvégzése után a honvédség új hadimérnökei, jogászai, hadbírói, tanár-tisztjei, orvosai, gyógyszerészei és állatorvosai lesznek.

A pályázati felhívást minden egyetemen és egyetemi kollégiumban kifüggesztették, pályázati határidő 1948 november 30. /MTI/

Kivonják a forgalomból a "Siess, ajd, segíts!"-bélyegeket.

Közl. & b/Ko Ba A "Siess, ajd, segíts!"-mozgalom javára 1947 évi május 16-án kibocsátott négy címletű felirás bélyegeket november 15-én kivonják a forgalomból. E bélyegok a jelzett időponttól kezdve postai küldemények bérmentesítésére nem használhatók. /MTI/

Fontos kérdéseket vitat meg Budapesten a Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottsága

D/Sk/Ko Gá Ba Szombaton délután a Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottságának ülésére Prágából repülőgéppel Budapestre érkezett Jiry Hronok, a Nemzetközi Ujságíró Szövetség főtájkára; dr. Josef Klansky, a Nemzetközi Ujságíró Szövetség ügyvezető titkára. Velük együtt érkezett Maria Kotatkova, a csehszlovák rádió hírszolgálatának főszerkesztője, mint a csehszlovák delegáció tagja. A vendégeket a budapesti reptéren Száva István, a Magyar Ujságírók Országos Szövetségének elnöke és Aranyosi Pál főtájkár üdvözölték.

/folyt.köv./

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1948 november 13. 12 óra 50 perc

/Fontos kérdéseket vitat meg Budapesten a Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottsága, folytatás/ D/Sk/Ko Gá Ba

Jiry Hronok, a Nemzetközi Ujságíró Szövetség főtájkára a Magyar Távirati Iroda munkatársának a következőket mondta a végrehajtó bizottsági ülés jelentőségéről:

- A Nemzetközi Ujságíró Szövetség végrehajtó bizottságának ülése igen fontos kérdéseket vitat meg, amelyek döntő kihatással lesznek az ujságírók nemzetközi együttműködésére. Az ülésen megvitattunk két szovjet határozati javaslatot, amelyek közül az első a háborus uszítás elleni tömegtörekvésekre, a második pedig az ujságíróknak minden üldözés ellen való megvédésére vonatkozik. Ezenkívül megtárgyaljuk azokat a csehszlovák és longyel részről beérkezett javaslatokat is, amelyek állást foglalnak az imperialista sajtó háborus uszítása ellen s hatályos rendszabályokat indítványoznak az ujságírók demokratikus jogainak a magánközben lévő sajtómonopóliumokkal szemben való megvédésére.

- Bizunk abban - fejezte be nyilatkozatát Jiry Hronok - hogy ezeket a fontos kérdéseket úgy sikerül majd megoldanunk, hogy a Nemzetközi Ujságíró Szövetség erős bástyává és hatásos fogverré válik a háborus uszítás ellen a világbékéért vívott nagy harcban. /MTI/

Vádirat a Lignokémia Rt. volt vezetői ellen

Tö & UL/b/Ko Ba A budapesti államügyészség szombaton vádiratot adott ki Bioner Alfréd részvénytársasági igazgató, Kopstein Andor, Kovács Dénesné és Herkányi László részvénytársasági főtisztviselők ellen a hároméves törv. megvalósítását veszélyeztető szabotázsok és ábrándító visszaélések miatt.

Bioner és társai a Lignokémia Rt. vezetőiként nagyszabású famanipulációba kezdtek. Az Országos Torv. hivatal előírásait szabotálták. Üzemükben "feleslegesen tartották" termégbizott állítását. Az Állami Ellenőrző Központ revizori vizsgálata során a pénztájkönyv körül is súlyos szabálytalanságok és sikasztások kerültek napfényre. A Lignokémia Rt. vezetői több mint 725.000 forinttal nem tudtak elszámolni és hatalmas összegeket a megadott céltől eltérő módon használtak fel. Az államügyészség ezért indítványozza, hogy az uszorabíróság a vádlottakat - vagyoni viszonyaikhoz mérten - 100 - 100.000 forint vagyoni elégtétellel megfizetésére is kötelezze.

Bioner és társai a jövő héten állnak a munkásbíróság elé. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1948 november 13 13 óra — perc

Elkészült a vádirat Szittyai Dénes bakonykúti plébános fasiszta Ulő-zói ellen

Tó & Ul/b/Vá Ba A budapesti népügyészség vádiratot adott ki dr. Hortoványi Imre és Bukovszky Gyula bakonykúti lakosok ellen háborús és népellenes bűntettek elkövetése, illetve folytatólagos elkövetett izgatás bűntette miatt.

A vádiratból kitűnik, hogy Hortoványiéknek minden okuk meglatt volna a csendben maradásra; Hortoványi az 1930-as évek óta aktív fasiszta, aki a Pálffy Fidélfélc nyilaspártot szervezte, 1942-ben kommunistákat jelentgetett fel a rendőrségen, majd rendszeresen politikai beszúgóként működött. A felszabadulás után tanácsosnak látta az eldugott és felvilágosodásban elmaradt kis Bakonykút községbe áthelyezni székhelyét. Itt rögtön megkezdte demokráciaellenes izgatását, annak építésként elsősorban a község közszerepében álló öreg papját, Szittyai Dénes plébánost szemelte ki.

A másik vádlott Bukovszky Gyula károskodó, aki szintén évek óta folytatja a mérgekverést a községben. Ő és dr. Hortoványi terjesztették rendszeresen a rémhíreket s az év márciusában együttesen irtak levelet a székesfehérvári megyéspüspöknek, Shvoy Lajosnak, kérve, hogy a falu demokratikus papját, aki odáig morészkedett, hogy elment Rajk belügyminiszter gyűlésére, kizsánts ki az egyházból. Mikor sőtét törvük a klerikális reakció: székesfehérvári bajnokának intézkedése folytán sikerült, nagy hangon dicsőködték a faluban és a környéken s méginkább felszították a demokráciaellenes rémhírtörjesztést.

A klerikális reakció két bakonykúti ügynökségnek ügyét a napokban fogja tárgyalni a budapesti népbíróság. /MTI/

Sermás és Szepetnek község köszönete Rákosi Mátyásnak

Tud & Mf/Hav/Ko Kő Ba Nagykanizsa, november 13. Sermás és Szepetnek zalamegyei községek levelet irtak Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettesnek, segítségét kérve a péti Nitrogénművektől megrendelt mezőgazdasági védőszer megvásárlásában. A levél elküldése után a két község hamarosan megkapta a megrendelt anyagot s most a községek dolgozó parasztsága levelben köszönte meg Rákosi Mátyásnak, hogy sok és fáradtságos munkája közben sem feledkezett meg a kisemberek hétköznapi gondjairól és kívánságairól. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1948 november 13. 13 óra 15 perc

Ha a vállalat nem készít tervet, készítene a dolgozók - Rendkívüli lelkesedés a torvértokokon

Gp-IE/Ko Ba "Mindem eddigig felülmúl a lelkesedés" - írják az üzemek beszámolóí azokról az értékelésekről, amelyekben most ország-szerte megtárgyalják a munkások az 1949 évi tervet. Természetesen ennek a lelkesedésnek tárgyi jelöl is bőségesek.

Az ürdoklődés, az értékeléseken való részvétel aránya példátlanul nagy. Átlagosan 80 - 90 százaléka a dolgozóknak ott van. De igen sok helyen büszkölködnek közel 100 százalékkal: így a WM vörösrézhangordóknak 64 munkása egy szális ottmaradt munkaidő után, hogy megtárgyalja a műhely tervét.

Harc a tízed és század százalékokért

Hallatlan felelősségörzetről tettek tanúságot például a Chinoim munkásai és munkásnői. A Chinoim gyógyszergyár drága külföldi nyersanyagokkal dolgozik. Álljon itt néhány lelkes felszólalás, amely bizonyítja, hogy a mi országunknak, a dolgozók országának pénzére hogyan vigyáznak ezek a munkások:

Maca Lászlóné: "A kőművesekben szinte már alig van anyagvesztésünk. De azért fel akarjuk ajánlani, hogy a kőműveseknél 1.2 százalékról 1.1 százalékra, a kápolnánál 2 százalékról 1.95 százalékra csökkentjük az anyagvesztésüket - még figyelmesebb méréssekkel, a hibás formák megjavításával."

Mészáros Józsefné: "Az előpréstablottát géppel törtük eddig, most kézzel akarjuk törni, hogy kevesebb legyen az elporlás. Igaz, több, fáradtságosabb munka ez nekünk, de szívesen felajánljuk."

És persze a lelkesedés hévében jó gondolatok is teremnek.

Niedermahr Miklósné: "Eddig, ha fiolát hoztunk, az egy asztalnál dolgozók egyszerre abbahagyták a munkát, elmentek a fioláért. Ezentúl minden asztaltól egy ember megy a fioláért, a többi addig is termelhet."

A terv segítése a Chinoinnál is a terv bírálatával párosul, fontos szempontokra hívják fel a figyelmet a dolgozók.

Starok József: "Sok selejtes ampullát kapunk az Orientól. Figyelmeztessük őket, hogy tervükben a selejteselőkentést fokozottan tartsák szem előtt."

/folyt.köv./

LP

B 15. kiadás 1948 november 13. 13 óra 30perc

/Ha a vállalat nem készít tervet, készítenek a dolgozók, stb. folyt./

Gp-IE/Ko Ba Jureoskáné: "Szerezzen be a vállalat egyszerre több nyersanyagot, hogy ne 10 - 20 liter, hanem 80 liter oldatot tudjunk egyszerre készíteni. Akkor nem kell a munkát majd annyiszor félbeszakítani és az oldatok szűrésénél tekintélyes anyagmennyiséget meg is takarítunk."

A "Kémia II." üzemben magukat a törvyszámokat is bíralták a dolgozók. "Kövés az előirányzott mennyiség" - "rosszul van elosztva az évnegyedek között" - mondták. Es természetesen ahol egyéb körülmények nem gátolták, meg is változtatták a tervet. Nem "fejbőlöntő Jánosok" gyűlökezték...

Bizony nem "fejbőlöntő Jánosok" gyűlökezték ezeket a tervértelmezéseket. Azt még csak eltűrték a munkások, hogy egynemoly üzemben nem 2-3 nappal előbb kapták kézhez a részlettervet, mint a gyűlés volt, hanem csak egy nappal. Azt mondták, hogy "egy éjjel is valami, bele lehet nézni kicsit." De ahol egyáltalán nem terjesztették előjük tervet, vagy éppenséggel rossz tervet mutattak be, ott újabb gyűlés összehívását követelték.

Igy volt például az óbudai Dohánygyárban. A tervértelmezés előtt nem közölték a dolgozókkal a tervelőirányzatot, de azok gyanították, hogy valami nincs rendben. Be is bizonyosodott ez a tervértelmezésen, amelyet közösen tartottak az üzem mind a 600 dolgozója részére.

A vállalatvezető ismertette a tervet. Ugy ké-szült az ol, ahogyan a Dohány-jövedék Központi Igazgatósága utasította: a 47-es költségvetés adatait egyszerűen átültették a 49-es elő-irányzatba. Ennyiből állt a terv.

A dolgozók sorain halk morajlás futott végig. Az előadó is érezte: nagyon kevés ez tervnek. Szinte mentegetőzve mondta: "Más tervet mi nem csinálhatunk, hiszen a megrendelés szabja meg a munkánkat."

"Nem csinálhatunk-e?" "A mi műhelyünkben - szól az egyik munkás - össze fog ülni a versenyző. Megnézzük együtt mit lehetünk a tulajdon megrendeléséért, az önköltség csökkentéséért. Ez igazán aligha függ a megrendeléstől."

Egy másik üzem bizalmi jele omelkedett szólásra: "A mi műhelyünk is megcsinálja a maga tervét. Mi tudjuk, hogy van még sok minden, amit meg lehet valósítani. Elsősorban a helytelen munkamódszerek kiküszöbölése. A műhely dolgozói élénken helyesoltak és egymás-után omelkedtek szólásra az egyes üzemrészek képviselői."

/folyt.köv./ K

B 16. kiadás 1948 november 13. 13 óra 40 perc

Vizállásjelentés

& Vá/Vá D Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi Osztálya jelenti:

A Duna igen alacsony vizállással Dunarétetig apad, lejjebb árad. A Duna vizének hőmérséklete Komáromnál 5.5, Budapestnél 6.5, Mohácsnál 9 Celsius fok. A mai dunai vizállások: Scherding 205 cm 9 %, Aschach 142 cm 14 %, Linz 139 cm 13 %, Strudon 187 cm 13 %, Kras 186 cm 13 %, Bécs 159 cm 11 %, Pozsony 206 cm 13 %, Oroszvár 178 cm 16 %, Dunaremete 248 cm 15 %, Gönyű 134 cm 17 %, Komárom 140 cm 15 %, Esztergom 134 cm 15 %, Budapest 164 cm 14 %, Dunapentela 133 cm 14 %, Dunaföldvár 85 cm 10 %, Faks 124 cm 11 %, Baja 192 cm 13 %, Mohács 224 cm 15 %, Bozdán 76 cm 14 %, Apatin 142 cm 22 %, Gombos 169 cm 23 %, Ujvidék 134 cm 23 %, Zimony 174 cm 26 %.

Gázlómélységek a magyar Dunán: 1745 km-nél 23 dm, 1725.7 km-nél 23 dm, 1720 km-nél 21 dm, 1718.8 km-nél 22 dm, 1714 km-nél 24 dm, 1683 km-nél 21.5 dm, 1679.5 km-nél 23.5 dm, 1670 km-nél 20.5 dm.

A Rába Szentgotthárdnál minus 58 cm 7 %, Győrnél 161 cm 18 %. - A Dráva Zákányánál 96 cm 30 %, Barcsnál 174 dm 37 %, Drávaszabolcsnál 235 cm 52 %.

A Tisza Tokajig apad, lejjebb árad; Záhony-Tiszafüred között alacsony, máshol igen alacsony vizállásu. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszabecsénél 4, Tokajnál 5, Szolnoknál 5, Szegednél 8 Celsius fok. A mai tiszai vizállások: Tiszabecs minus 26 cm 15 %, Vásárosnamény minus 1 cm 19 %, Tokaj 100 cm 27 %, Tiszafüred 36 cm 25 %, Szolnok minus 32 cm 19 %, Csongrád minus 91 cm 19 %, Szeged minus 22 cm 19 %, Tittel 122 cm 23 %.

A Szamos Csangarnál 18 cm 13 %. - A Bodrog Sárospataknál 90 cm 13 %, - A Sajó Bányánál 30 cm 11 %. - A Hornád Hidasnémetinél minus 10 cm 6 %. - A Berettyó Berettyóújfalunál minus 125 cm 3 %. - A Körösök Körösszakállánál 2 cm 16 %, Békésnél 16 cm 15 %, Gyománál minus 70 cm 5 %. - A Maros Makónál minus 22 cm 6 %. - A Balaton Siófoknál 67 cm 62 %. MTI/

A t. Szerkesztőségnek figyelembe

Vá/Vá Ba E kiadásunkhoz mellékeljük a Magyar Állami Operaház legújabb műsorát.

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1948 november 13. 13. óra 45 perc

/Ha a vállalat nem készít tervet, készítenek a dolgozók, stb. 2. folyt./

Gp-IB/Ko Ba A tervértékelés meghozta a határozatot. A gyárvezetőség által beterjesztett tervet nem fogadták el. Műhelyenként bizottságokat alakítanak a helyes, mindenre kiterjedő terv elkészítésére.

Ez a terv azóta már el is készült. Lehet, hogy még ez sem tökéletes, a másik értékelés bizonyára javít rajta. De ezt a tervet a dolgozók készítették azzal a céllal, hogy a dolgozónak jobb és olcsóbb árut termeljenek. /MTI/

Koddon ülést tart az országgyűlés

Ogy. & Mn/Mn/Ko Ba Az országgyűlés november 16-án, Koddon déli 12 órakor ülést tart, hogy a további teendőkről intézkedjék. /MTI/

Új gépjárművezetői tanfolyam kezdődik

Közlm. & b/Ko Ba Az Állami Gépjárművezetőképző Tanfolyam a megnyilvánult érdeklődésre való tekintettel november 22-én újabb tanfolyamot indít. B. Iratkozás a tanfolyam irodájában, VIII., József-körút 6. földszint 24., reggel 8 órától délután 4 óráig. /MTI/

A debreceni egyetem olasz professzorának székfoglalója

Kir & SJ/Hav/Ko D Debrecen, november 13. A debreceni egyetemen ma tartotta székfoglaló előadását dr. Trombatoro Gaetano, a debreceni egyetem bölcsészeti karán az olasz nyelv és irodalom nyilvános rendes tanára. Az előadáson Giorgio Benzeni budapesti olasz követ is megjelent. /MTI/

Megülte férjét egy borju miatt

Tö & Km/b/Ko D Bonyai Imre gyulai lakos és felesége, tekintettel arra, hogy rossz házasságot kötött, elhatározták, hogy elválnak egymástól. Amikor közös tulajdonukat akarták elosztani, összeveszték azon, hogy kié legyen az egyik borju. Bonyainé felragadt egy baltát a falra a házban és azzal többször fejbeverte férjét, aki néhány óra múlva meghalt. Szándékos emberölés büntetéséért végül fokon a Kuria nyolc évi fegyházra ítélte a férjgyilkos asszonyt. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1948 november 13. 14 óra 05 perc

November végén érkezik Budapestre a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség elnöksége és titkársága

D/D/Ko D Fernando Guyot, a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség titkárságának tagja, november 18-án érkezik Budapestre a Nemzetközi Nőkongresszus előkészítésére. November 19-én érkezik meg a Nemzetközi Nőszövetség gyarmati bizottsága, amely a gyarmati országok képviselőiből áll. A Nemzetközi Nőszövetség elnöksége és titkársága november 25-én, a végrehajtóbizottság tagjai pedig november 27-én érkeznek a magyar fővárosba. November 28-án kezdődik a végrehajtóbizottság ülése, amelyen a kongresszus munkáját készítik elő. /MTI/

A Kuria ítélte a Budafok-hárosi vasuti szerencsétlenség ügyében

Tö & Km/b/Ko D Ez év februárjában a Budafok-hárosi vasútállomáson egy tehervonat összeütközött a személyvonattal. Az összeütközés következtében egy ember meghalt, 29-en súlyosan és 16-an könnyebben sebesültek meg. Annakidőjn bünvádi eljárás indult gondatlanságból okozott emberölés, illetve gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért a vasuti állomáson lévő MÁV alkalmazottak és a tehervonaton szolgálatot teljesített vasutasok ellen. Végül fokon a Kuria Istitorisz György MÁV főtisztot két és fél évi, Aradi Simon váltókozlót egyévi börtönre ítélte. /MTI/

A belügyminisztériumba szakadatlanul érkeznek a tiltakozások Mindszenty politikája ellen

BM & b/Gy D A magyar dolgozók továbbra is elárastják távirataikkal a belügyminisztériumot, határozottan állást foglalva Mindszenty primás reakciós politikai agitációjával szemben.

Dombiratos községből írják: "A haladó életet nem lehet megállítani, a magyar dolgozókat nem lehet visszaszűlyesztani és gátolni, munkájukat zavarni. E tekintetben az egyházi pártot sem kivétel. A dolgozó népek egy e vágya: nyugodt építőmunka, amelyet ha bárki megzavar, az a népek az ellenség." Tiltakoznak Széllőgyőről: község, Gyöngyös, Miskolc, Eger, Hatvan, Salgótarján, Balassagyarmat és Vác polgármesterei, a Bihar-megyei MOSZK-ellenőrök, Vékisujfalu, Szegvár, Dévaványa, Karcag, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Ponyód, az Ipari Robbantóanyag dolgozói, a makói Vénus cipőgyár dolgozói, Perőcsény község, a debreceni Pedagógus Népi Kollégium, Nyirmihályd, Nagy-kamarás, a nyiregyházi Bessenyei György Népi Kollégium, Tardos és Hatvan képviselőtestület, Egercsanak, a sárróti járás népi bizottságai, Igal, Kunmadaras, Mezőhegyes, Tiszabura, a Sclypi Cukorgyár K dolgozói,

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1948. november 13.

14 óra 30 perc

/A belügyminisztériumba szakadatlanul érkeznék a tiltakozások Mindszenty politikája ellen, folyt./ BM & b/Gy D

a debreceni Ady Endre és Bartók Béla népi kollégiumok, a hódmezővásárhelyi asszonyok, a mohácsi városi és járási pedagógusok, a hajdúmegyei MOSZK-ellenőrök, Petőfi Sándor Történelem Népi Kollégium ifjúsága a klerikális reakció kérdéseivel foglalkozó kollégiumi estjén felháborodással tiltakozik a Mindszenty-vezette reakció ellenforradalmi provokációi ellen. Kéri a kormányt, hogy vessen véget ezeknek az építő és nevelő munkáknak: nyugodt menetet és békéjét gátoló, a vallást beszennyező ellenforradalmi megmozdulásoknak és komény kézzel számolja fel a reakciónak azt a bástyáját is. Tiltakozó táviratokat küldtek a vasutas és postás szakszervezet alábbi helyi csoportjai: Somogy-szob, Csurgó, Felsőgalla, Szombathely, Dunakisvársány, Szentos, Miskunhalas, Bánhida, Mezőtur, Pécel. /MTI/

Francia csapatot fogadott el, meglepetés.

A magyar dolgozók a francia bányászokért

Tud 8 Mf/Hav/Ko D A miskolci MDP Dózsa György pártszervezet kultúrestet rendezett s a bevásárolt teljes egészében a francia bányászoknak juttatja. A diósgyőri vasgyári hivatal házi alapszervezete a tagok fizetésének egy százalékát, ezenfelül 200 forintot jutát ott a sztrájkoló francia bányászoknak. A miskolci faipari szövetkezet dolgozói is adakoztak erre a célra.

A kocsköméti gépgyár dolgozói havi fizetésük egy százalékát, a szeszgyár dolgozói pedig egyórás korosítottat juttatják a sztrájkoló francia bányászoknak.

Az esztergomi repülőgyári munkások olthatfroztták, hogyfizetésük egy százalékát a francia bányászok megsegítésére adják. /MTI/

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás

1948 november 13.

14 óra 55 perc

Állami öntőiskola nyílik meg Vácott

Tud 8 Mf/M./Ko D

Vác, november 13.

Vácott december 1-én nyílik meg a most felállított állami öntőipari iskola és a vele párhuzamosan működő mintaszabványos ipariskola. Az új iskolába négy polgári vagy középiskolát, illetve az általános iskola nyolc osztályát olvógzott 14 - 18 éves ifjakat vesznek fel s kivételosen azokat a kollé iskolai végzettséggel nem rendelkezőket is, akik a hároméves öntőipari tanulmány idője előtt hajlandók az általános iskola nyolc osztályát is olvógzni. A 18 évesnél idősebbek az iskola igazgatósága útján az iparügyi miniszterhoz intézett kérvényben korongodólyt kérhetnek. A felvételnél a hadiárvár olőnyben részesülnek. Felvilágosítást az iskola igazgatósága ad: Vác, Tomotó-utca 4. /MTI/

Gyermekbaleset-biztosítás Somogy-megyében

Tud 8 Mf/M./Ko D

Kapocsvár, november 13.

Az iskolai év megnyitásakor országos gyermekbaleset-biztosítási mozgalom indult meg. Somogy-vármegye ebben a versenben első helyen áll: A gyermekbiztosítást 362 iskolában szervezték meg és több mint 41.000 iskolásgyermekot biztosították. /MTI/

Önkéntes ápolónőket képz ki a Vöröskereszt

Mé/b/Ko D

Szombaton délben nyitották meg a magyar Vöröskereszt önkéntes ápolónőképző tanfolyamát a Munkácsi Mihály-utcában. Kárász Győzőnek, a magyar Vöröskereszt ügyvezető igazgatójának bevezetőszavai után Vikol János népjólóti államtitkár mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy az ápolónők, akiket most nevel a Vöröskereszt, a béke hívei, a népi demokrácia harcosi kell, hogy legyenek. Feladatuk, hogy falvakban egészséges embereket neveljenek a népi demokráciának.

A közegészségügy legfontosabb feladata - mondotta - hogy megelőzzük a betegségeket. Tervegazdaságunk megfelelő gazdasági körülményeket terem majd arra is, hogy a népbetegségek, a nyomor következtében ne terjedhessenek.

Vikol államtitkár beszéde után Baros Györgyné, a Vöröskereszt ügyvezető igazgatóhelyettese és Varga Olga, a kollégium vezetője üdvözölték a tanfolyam hallgatóit, majd Hízi Árpád, Post-vármegye alispánja azt a reményét fejezte ki, hogy az új önkéntes ápolónők átérzik majd azt a szép és nagyszorú feladatot, ami a nép nevelésében és gyógyításában rájuk vár. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás

1948 november 13.

15 óra 05perc

Budapesten vendégszerepel a bolgár rádió énekkara

§ Ko D A bolgár állami rádió 73 tagú énekkara nagysikerű varsói és prágai vendégszereplése után Budapestre érkeztek és november 17-én szerdán este 19 órakor a Vasas székházban /Koltói Anna-utca 5-7./ hangversenyt ad, amelyet a rádió is közvetít. Belépés díjtalan.
/MTI/

Elkészült a vádirat a MAORT szabotázsügyében

T8 & Ma/b/Ko Ba D A népiügyszéség most készítette el a vádiratot dr. Papp Simon egyetemi tanár, Ábel Bódog vállalati igazgató, Dr. Barnabás Kálmán, a Magyar-Amerikai Olajipari Rt. geológiai osztályának vezetője és Binder Béla bányamérnök, termelési felügyelő ügyében. Pappot és Ábelt az ügyészség a demokratikus államrend megdöntésére irányuló cselekmény büntetőével, Barnabást és Bindert pedig népiellenes büntetővel vádolja. A vád szerint Papp 1945 márciusától 1947 május végéig követte el azokat a bűncselekményeket, amelyeket a népiügyszéség a terhére ró. Tizenegy kutató furást mélyített le olyan területre, amelyről nyilvánvaló volt, hogy ezek olajfeltárás szempontjából reménytelenek; illetőleg csak harmadrendű fontosságúak. Hátráltatta az olajfurások biztonságos megtelepítéséhez elengedhetlenül szükséges geofizikai mérések végrehajtását. Tizenöt furást a pusztadioricsi gázmezőn, holott a gázmező ilyen beható feltárása teljesen indokolatlan volt.

A lovászi olajmezőn végzett 13 és a budafai mezőben végzett egy furásban számos olyan réteget nem állítottott termelésbe, amelyek az olajos években fekszenek és az olajhozam növeléséhez jelentős mértékben hozzájárulhattak volna. Nem törekedett a rosszul termelő kutak megjavítására. Nem gondoskodott arról, hogy az olajtermelés-sel felszabadult gázmenyiséget teljes mértékben hasznosítsák s módszeresen arra törekedett, hogy pénzügyi téren a vállalat helyzetét kedvezőtlenül befolyásolja.

Mindazokat Papp Simon az amerikai Standard Oil Company magyarországi megbízottaival egyetértésben cselekedte abból a bevallott politikai indokból, hogy az Egyesült Államoknak a mai nemzetközi helyzetben nem érdeke egy olyan olajvállalat termelésének növelése, amely termelvényeinek egy részével a délkelet-európai népi demokráciákat erősíti és hasonló megfontolásból nem érdeke a magyar közgazdasági életnek a megszilárdítása sem.

/folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás

1948 november 13.

15 óra 20 perc

/Elkészült a vádirat a MAORT szabotázsügyében, folyt./ T8 & Ma/b/Hnó D

Dr. Papp Simon - hangoztatja a népiügyszéség vádirata - csak Hitlernek és a magyar nép hőhérsainak, Horthynak, Szálasinak volt hajlandó termelni, de nem alart olajat adni a saját földjén szántó magyar paraszt traktorának, az államosított gyáraknak, a kizsákmányolás és elnyomás alól felszabadult magyar népnek. Papp Simon cselekedetei tudatosan és tervszerűen Magyarország és a magyar nép ellen irányultak. Cselekményeivel az 1943-ban elért 83.771 és az 1944-ben elért 80.996 vagonos évi termelést 1947 évben 56.937 vagonra csökkentette, s ezzel a MAORT-ot, mint a Standard Oil Company leányvállalatát a háborúra spekuláló amerikai nagytkó magyarországi eszközöző tette. Így cselekedete súlyánál, fontosságánál és terjedelménél fogva a demokratikus államrend megdöntésére irányult.

A másodrendű vádlott, Ábel Bódog ugyancsak Paul Rudomennal és George Bannantineval együtt, mint a MAORT beszerzési osztályának vezetője, 1945-től 1948 januárjáig minden igyekezzettel arra törekedett, hogy a MAORT vállalat évi olajttermését csökkentse, így az ő cselekménye is a demokratikus államrend megdöntésére irányult.

Dr. Barnabás Kálmán, a vállalat geológiai osztályának vezetője tudta és látta, hogy a Papp Simon által telepített öt kutatóforrás reménytelen területen van, melyektől olajfeltárás nem várható és ennek ellenére nem igyekezett a furások mellőzésére bírni a vezetőséget és az iparügyi minisztérium ellenőrző szerveinek sem tett jelentést a történetekről. Ezzel a MAORT vállalat működését korlátozta és az ország újjáépítéséhez fűződő érdekeket szándékosan súlyosan sértette és veszélyeztette. Ugyanezen címen emelt vádat a népiügyszéség Binder Béla ellen is, aki a feltárt mezők termelését irányította.

A népiügyszéség a nagyterjedelmű vádiratot a népi bíróság különtanácsához küldte meg, amely rövidesen tárgyalni fogja a bűntudat. /MTI/

A magyar asszonyok tiltakoznak francia asszonytársaik letartóztatása ellen
MNDSE § /b/Hnó D A Magyar Női Demokratikus Szövetség a következő táviratot küldte a francia Nőszövetségnek:

"A magyar asszonyok felháborodva tiltakoznak a konyórért, bőlért és szabadságért hősiesszen küzdő francia asszonyok letartóztatása ellen. Éljen a Francia Női Egyesület, éljenek az imperializmus ügynökei ellen küzdő francia munkások!" /MTI/ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23 kiadás

1948 november 13.

15 óra 25 perc

"Sugározza az új nagyadó a magyar dolgozó nép a szocializmus igazságát" - Gerő Ernő felavatta az új 135 kilowattos adóállomást

N1/Kf/Sk Szombaton délelőtt avatta fel Gerő Ernő miniszter Szakács Árpád köztársasági elnök jelenlétében a hároméves terv körében elkészült új, 135 kilowattos nagyadót. A nagyszabású ünnepségen résztvettek az adóállomást felépítő dolgozók, a posta és a rádió vezetők. A Himnusz elnöklése után Scheffer György, a Standard-gyár MDP-szervezője és dolgozói nevében átadta Gerő Ernőnek az adóállomást.

- Az új adóállomás sugározza legelőször a hálát, köszönet szavát a bennünket felszabadító hatalmak Szovjetunió és Bölcs vezére, Sztálin iránt - mondotta viharos taps közepette.

Boros Sándor, a Magyar Központi Híradó r.t. elnöke beszélt ezután.

- Hálással köszönjük ezt a nagy teljesítményű adóállomást azoknak a munkásoknak, technikusoknak és mérnököknek, akik lakadatlan szorgalommal a kitűzött határidő előtt megalkották. És köszönjük Gerő Ernő miniszter úrnak, a magyar haza nagy építőjének, hogy lehetővé tette a nagyadó megépítésének tervét és támogatta, irányította annak kivitelezését.

- Ez az új adóállomás Európa legtávolabbi pontján is hallható lesz. Ott is, ahol szeretettel és megértéssel fogadják hangját, ott is, ahol még a néppellenes erőkre a hatalom. A magyar rádió a haladó gondolat igazságát hirdeti barát és ellenség felé.

- A nő köszön áll, de a mi munkánk csak most kezdődik. A Magyar Központi Híradó minden dolgozója tudja, hogy a nagy erőmű adót olyan műsorral kell megtölteni, amely méltó a magyar néphez, méltó a szabadság, függetlenség és béke nagy eszéhez. Fogadjuk, hogy minden erőnkkel, tehetségünkkel azon leszünk, hogy rádióink fel tudják használni a neki nyújtott nagyszerű technikai lehetőséget s valóban az legyen, aminek lenni kell: a magyar népi demokrácia hangja!

Katona Antal, a posta munkás-vezérigazgatója rámutatott arra, hogy a nagyadó üzembehelyezésével az egész országban hallható lesz a magyar demokrácia felvilágosító, népet nevelő, a nemzet és az emberiség haladását szolgáló hangja. Az új nagyadó felavatása újabb győzelmi állomás a szocializmus építésének útján.

A posta vezérigazgatója a továbbiakban ismertette az új adóállomás munkáját; az 1944-ben a Hitler-fasiszták által felrobantott épület újráépítése kétmillió forintba került. A nagyadót építő munkálatok elvégzéséhez negyedmillió munkóra volt szükség. Az adóberendezés gyártása és szerelése 160.000 munkórát vett igénybe. /Folyt.köv./

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1948 november 13

15 óra 40 perc

"Sugározza az új nagyadó a magyar dolgozó nép és a szocializmus igazságát" - 1. folytatás. / N1/3/Inó D

Ezután Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter összehívta a Magyar Rádió elnökségét, hogy a 135 kilowattos adóállomás üzembehelyezésével a Magyar Rádió elfoglalja az öt megillótó helyet az országban. A demokratikus rádió a sajtó és a film mellett a népszerűség legfontosabb eszköze. A rádióhallgatók száma már megközelíti a félmilliót, ami másfélmillió hallgatót jelent. De nemcsak itthon hallgatják a magyar rádiót, a külföldi magyarság soraiban is egyre fokozódik az érdeklődés építőmunkánk sikerei és küzdelmei iránt. Az a hitvány realista rádiók folytatnak, inkább felkelti, mintsem lehasztja a külföldön élő demokratikus magyarok érdeklődését minden iránt, ami itthon történik. Még többen szeretnék hallgatni a magyar rádiót más nemzetek fiai közül is, akik nem hisznek az imperialisták és zsoldosaik régalmainak, hanem meg akarják ismerni az igazságot, a magyar népi demokráciáról.

- A Magyar Rádió hangja 50 kilowattosól 136 kilowattosra erősödött. Azonban ezzel az erővel nem elégedhetünk meg, ezért már építjük a második 135 kilowattos adót és 1949-ben megépítjük a nagy teljesítményű rövidhullámú adóállomást is, hogy a magyar népi demokrácia szavát ne csak Európában, hanem az egész világon is meghallják.

- Rádióink feladata, hogy segítse népünket az országépítés nagy munkájában, segítse dolgozó parasztágunkat a kizsákmányolók elleni küzdelemben, erősítse a munkásegységet és népi demokráciánk talpkövét, a munkásság szövetségét a dolgozó parasztsággal.

- Rádióink feladata az is, hogy fontos üzeneteket közvetítsen az itthoni magyarság és a határainkon túl élő magyarok között. A tájékoztatás, a kultúra terjesztése, a nevelés és szocializáció mellett rádióinknak harcolnia kell a reakció minden válfaja és elsősorban az egyházi papok és klerikális reakció ellen. A magyar demokráciát régalmazó hozzájárulók, az imperialista háborus uszítók ellen: következetesen harcolnia kell békénkért, biztonságunkért, nemzeti függetlenségünk megővéséért. Terjesztenie kell az igazságot a béke és nemzeti függetlenségünk legfőbb bástyájáról, nagy szövetségosunkról, a hatalmas szocialista Szovjetunióról. Lemertetnie kell a szovjet nép lenyűgöző építő munkáját, a magasrendű szocialista kultúrát, a Szovjetunió Kommunista Pártjának és az ország zseniális államfőirainak, Leninnek és Sztálinnak életét, munkásságát, mert ezzel a magyar nemzet érdekeit szolgálja.

/Folyt.köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás

1948 november 13

15 óra 50 perc

/"Sugározza ez a nagyadó..." 2. folytatás / NI/A/Hné D

- Hirdesse fenn az az új rádió, hogy Magyarország, hűle folszabeditónak, a Szovjetuniónak és hűle a népi demokráciának és vezető pártjának, a Magyar Dolgozók Pártjának, szilárdan talpraállt és a haladó népek sorában menetel a szocializmus felé, - folytatja az új rádió közölte Görő Ernő, majd átadta rendeltetésének az új adóállomást.

Az ünnepség az Internacionale hangjaival ért véget

Szakasits Árpád köztársasági elnök, Görő Ernő miniszter és az ünnepség résztvevői ezután megtekintették az új nagyadó műszaki berendezését. A köztársasági elnök a felavatás alkalmából azokat a sorokat írta be az új rádió emlékkönyvébe: "Sugározza az új nagyadó és hallják meg mindenütt a magyar dolgozó nép, Marx, Engels, Lenin és Sztálin gondolatainak igazságát".

Budapest I. szentul a bókobolít meghaladó energiával sugározza adását, amelyet detektoros készülékekkel is több, mint százkilométeres körzetben lehet hallgatni. Az új rádió hangja szerte az országban hallható lesz már kétlángos készülékekkel is.

Az imponáns méretű adóberendezés működését 132 műszer ellenőrzi, az adócsövek hűtéséhez percenként 750 liter vizet használnak fel. Az új állomás határfoka lényegesen jobb, mint a 120 kilowattos adó volt, a régi 26 százalékkal szemben 35 százalékos. Az adó hullámhosszának pontossága olyan nagy, hogy az eltérés másodpercenként legfeljebb egy rezgés lehet. Az adóenergia megfelel egy 30.000 lakósu város energiassükségletének. A rádiótechnika minden vívmányát felhasználják az adóállomás építésénél. /MTI/

Tiszántóvi kényszermunkára ítéltek egy volt keretlegényt

TÜ & UL/Sk/Hné D A budapesti népbíróság dr. Bereczky-tanácsa szombaton tárgyalta Rozgonyi Góznak, az 5/5 volt munkaszolgálatos század keretlegénynek, hiborus- és népellenes bűntényét. A beosztottjaival embertelen módon kegyetlenkedő volt keretlegényt a népbíróság kényszermunkára ítélte, melynek legrövidebb időtartamát 15 évben állapította meg. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás

1948 november 13

17 óra 20 perc

Gazdasági szabotázs miatt őrizetbe vették a keszthelyi apátplébánost

Tud & Ki/Hav/Hné GÁ Nagykanizsa, november 13.

Szerecz József keszthelyi apátplébános a népi bizottság többszöri felszólítására sem volt hajlandó bődemajori 98 holdas birtokát megműveltetni. Ezért a rendőrség őrizetbe vette. Ki-hallgatás még tart és valószínűleg sor körül letartóztatásra is. /MTI/

Közelharc a falusiak és egy rablóbanda között

Tud & Ki/m/Hné GÁ Nagykanizsa, november 13.

Szombatra virradóra kőbor cigányokból álló banda Zalaszentjakab községben több betörést és lopást követett el. Lovakat és szekereket loptak, azonkívül rengeteg apró holmit. A falusiak észrevették a betörést és megtámadták a rablókat. Valóságos közelharc fejlődött ki, amelynek során Farkas Imrét és Zalsvári Istvánt súlyosan megsebesítették. Mindkettőt nagykanizsai kórházba szállították. A kőbor cigányok közül sikerült elfogni Kovács Györgyöt és Horvát Istvánt. A nagykanizsai ügyészség fogházába szállították őket. /MTI/

Ősi templomot tártak fel Nyársapáton

Tud & Mf/M/Hné GÁ Kocsokomét, november 13.

A kocsokométi múzeum vezetősége Bálint Alajos igazgató vezetésével Nyársapáton a község határában hosszabb idő óta végzett ásatásokat. Az elmúlt napokban ősi templom romjaira bukkantak és a templomot sikerült részben feltárni. Rövidesen szakbizottság vizsgálja felül az eredményeket, ezután döntenek az ásatás folytatásáról. /MTI/

Sikeres gyapottermelés Füzesabonyban

Tud & Mf/M/Hné GÁ Egér, november 13.

Kiss Ferenc a füzesabonyi esemetekert vezetője, negyedholdnyi területre 30-40 gyapottövet ültetett el. A gyapottövet melegágyban keltette ki és kiváló a fiatal esemeteket. A gyapot beérte és jómódú és nagymennyiségű termést hozott. Kiss Ferenc most egy holdon folytatja a kísérletet. Véleménye szerint ha a gyapot melegágyban növekszik, akkor évente kétszer is terem. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1948 november 13

17 óra 35 perc

Az élmunkás körök közös értekezletei felszámolják a gyári sovinizmus maradványait

SzK/Sz/Hné Gp GÁ A Magyar Ruggyantagyr, a Hungária és Dorogi Gumi- és Gumigyár élmunkásai és ujitói szombaton délben összejöttek a Ruggyantagyr Élmunkás és Ujitó Klubban.

A falakon köröskörül személtető módon grafikonok mutatták, hogy a gyár ésszerüsitöi ujitásaiakkal milyen eredményeket értek el az önköltség és selejtesékkentés, az anyagmegtakarítás terén. Farkas József technikus ujitása következtében évenként 15 mázsa gyapottal kell kevesebbet importálnunk, amelynek értéke 800 angol font. Csorny Ferenc technikus a meglévő kézzelhajtott orsósprést egyszerű módosítással, levegőnyomással működtetett pneumatikus préréssé alakította át. Az ujitás ollync: a nagy fizikai erőt igénylő préréssé az átalakítás révén gyorsabban működik és egy munkás egyszerre több préréssal dolgozhat. A megtakarítás értéke 40.000 forint.

Berecz Dezső, a Gumiipari Központ helyettes vezérigazgatója az élmunkások és ujitók feladatairól beszélt.

Körösi Dániel az ujitók odđigi munkájáról számolt be. 1947 november 1-től december 31-ig 21 volt az ujitások száma. Az ujitások révén jelentkőzött megtakarítás eredménye 75.000 forint. 1948 január 1-től október 31-ig a bejelentett ujitások száma 129. Az ujitások révén jelentkőzött megtakarítás eredménye 571.947 forint volt.

Dudás József, a Hungária Gumi- és Gumigyár vezetője javasolta, hogy havonta egyszer, vagy kétszer a gyárak élmunkásai és ujitói üljenek össze és vitassák meg egymás problémáit. Az ilyen megbeszélések során teljesen felszámolhatják a "gyári sovinizmus" minden maradványait. /MTI/

Gyilkos fasizistát vett őrizetbe a szekszárdi rendőrség

Tud § MF/M/Hné GÁ

D o m b o v á r , november 13.

A szekszárdi rendőrség egy lopási ügyvel kapcsolatban őrizetbe vette Gombai József bugyi-i lakost. Gombai kihallgatásakor beismerte, hogy már kétszer szökött meg internálótáborból és mint egy kivégző osztag tagja beloldallakat és zsídókat vágott ki. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás

1948 november 13

18 óra 05 perc

"A dolgozók most felszabadultan fognak neki a tanuláshoz" - Nagy Imre megnyitotta a FÉKOSZ és az UFOSZ központi tanfolyamát

Ni/Mc/Hné GÁ Ünneppályos keretek között nyílt meg az UFOSZ és a FÉKOSZ új háromhetes középfokú tanfolyama. Dögei Imre, az UFOSZ főtitkára megnyitó beszédében méltatta a felállított új központi iskola jelentőségét. Ebben az iskolában - mondotta - a mai naptól kezdve 70 dolgozó paraszt fog tanulni. Ezen a tanfolyamon tanítják, nevelik a tudnivaló dolgozó parasztokat és parasztnőket, hogy vezetőik legyenek a dolgozó parasztság széles tömegeinek, hűséges, bátor, törhetetlen harcosai a népi demokráciának.

A népi demokratikus kormányzat minden eszrevélően támogatja a dolgozó parasztság gazdasági és szellemi felzárkózását, ennek kiemelkedő példája az a most megnyitott iskola.

Nagy Imre, az országgyűlés elnöke mondott ezután ünnepi beszédet. Hangsúlyozta, hogy a tanulás országsszerte odđig soha nem tapasztalt arányokat öltött, világos népmozgalommá lett. A dolgozók, akiket a múltban az urak osztály elzárt a felzárkózás lehetőségétől, most felszabadultan fognak neki a tanuláshoz.

Nagy Imre a továbbiakban megállapította, hogy az UFOSZ és FÉKOSZ küszöbön álló egyesülése ad nagy jelentőséget ennek a tanfolyamnak. Az új paraszti szervezetnek a falu összes demokratikus erőt egyesítenie kell. Az új tömegszervezet előtt hatalmas új feladatok állnak, ezek olyan vezetők nevelését követelik meg, akik minden követelménynek meg tudnak felelni.

Egykorúztünk oda, hogy a szocializmus építését a falun is meg kell kezdeni. Ebben az UFOSZ és a FÉKOSZ egyesülésével létrejövő új szövetségnek, a falu dolgozóinak egyesült erejével kell közreműködni. Falun az osztályharc középpontjában a szövetkezetek állnak. Nagy nevelő, oktató, felvilágosító munkát kell folytatni, hogy a dolgozó parasztság, személyesen meggyőződve a szövetkezés előnyeiről, önkéntesen lépjen a fejlődés útjára. Olyan paraszti öntudatra van szükségünk, amely a parasztságot nem szigeteli el a többi dolgozó rétegtől, hanem összefűzi vele és elősegíti a közös célok megvalósítását.

Ezután Dobi István földművelésügyi miniszter üdvözölte a tanfolyam hallgatóit. Hangsúlyozta, hogy a létrejövő új tömegszervezetnek munkájával meg kell nyernie a dolgozó parasztság bizalmát.

"Ha parasztságunkat meghagynánk elmaradott állapotában - mondotta - , méltatlanok volnánk arra, hogy pártok, szervezetek vezetői legyünk és ellenségei volnánk saját népünknek.

/Folyt.köv./

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás

1948 november 13

18 óra 20 perc

"A dolgozók most felszabadultak...1. folytatás./ NI/MI/Hné GÁ

Feladatunk, hogy a haladás világosságát vigyük el a legoldagottabb faluba is, megszüntessük a tudatlanságot a rávezessük egész dolgozó parasztságunkat arra az útra, amely egyedül helyes, a szövetkezés útjára. Az új tömegszervezetnek mindent el kell követnie, hogy dolgozó parasztságunk minél gyorsabban levetse magáról a múlt minden, antidemokratikus szellemi maradványát s bátran és öntudatosan vállalja a harcot az új eszmékért, saját felelősségéért, hogy a magyar falu soha többé ne legyen a reakció vadászterülete.

Erdői Ferenc államminiszter a Parasztpárt novemberben üdvözölte a tanfolyamot. Kijelentette, a parasztság öntudatra való növelése a szövetkezeti mozgalomban és az új, egységes tömegszervezetben történhetik meg. A parasztságnak valóban öntudatra van szüksége, de a dolgozók öntudatra, politikai öntudatra. A külön "paraszi öntudat" a feudális és kapitalista világ maradványa, amelyet teljesen fel kell számolni. A történelmi igazolta, hogy a parasztság számára az egyedül járható út a munkás-paraszt szövetség útja. A dolgozó parasztság megértette az idők szavát és a munkássággal szövetségben építi a szocializmust, - mondotta befejezésül./MTI/

Állami fahőrneműgyárt avattak fel

Gé/Sz/Hné Gp GÁ Bonaósgos ünnepség keretében avatták fel szombaton délután fél 3-kor a Holon-utcai Állami Fahőrneműgyárat. Az avatáson megjelent Ratkó Anna, a Textilmunkások Szakszervezetének főtájkára és a honat Vranosov Péter, a Szófiai Dívatközpont vezetője, aki egyhetes hivatalos látogatáson van Magyarországon és Zlatorov Iván, a magyarországi bolgár követség ténésosa is.

Az ünnepségen Rodó Eva, a Ruhaipari Központ vezetője hangsúlyozta, hogy a fahőrneműgyár munkásai odig is bebizonyították, hogy az államosított üzemek jobb munkamódszerével olcsóbb, több és jobb fahőrnemű jut a dolgozóknak. Vranosov Péter a bolgár szakszervezetek üdvözlötét tolmácsolta. Ratkó Anna arról beszélt, hogy az üzem dolgozói ne csak a mennyiségi termelést tartásák szem előtt, hanem a jó minőségre is törekedjenek./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1948 november 13

18 óra 50 perc

Halálos szerencsétlenség a kisterenyei bányában

Gp/MI/Hné GÁ A Kisterenyéhez tartozó pócsházi Lejtős-aknában sujtólégrobbanás történt. Pásztor Mihály vajúrra a légnyomás miatt rádőlt a csille, súlyosan megsebesült és a kórházban meghalt. Berki István csillás és Iracska Barna villanyszerelő súlyos égési sebeket szenvedtek./MTI/

Halálos baleset a nagybányai osztályzó építésénél

Gp/MI/Hné GÁ Kutján László 21 éves szorelő a nagybányai szénosztályzó építkezésénél a vasszerkezetről lezuhant és súlyosan megsebesült. Kórházba szállították és ott meghalt./MTI/

Megnyilt az MDP VI. kerületi szervezetének termelési kiállításca

IE/Sz/Hné GÁ Szombaton délután nyílt a Magyar Dolgozók Pártja VI. kerületi szervezetének termelési kiállításca. A megnyitón jelen volt Solymár Géza, az iparügyi minisztorium és Ratkó Anna, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének képviselőtében. A kiállításca a VI. kerület 38 üzemé és két iparigazgatósága vesz részt. A kiállított tárgyak, grafikonok, képek és rajzok a munkaverseny eredményeit mutatják. A kiállítás célja ezalnak az eredményeknek és a további feladatoknak tudatosítása./MTI/

"Hadseregünket hasza át az imperializmus gyűlölete" - Farkas Mihály beszéde az MDP katonai konferenciáján /MDP

§/Hné GÁ Szombaton délben kezdődött meg a Honvédség házában az V. Országos Katonai Konferenciája. Az értekezleten Farkas Mihály honvédelmi miniszter tartott politikai beszámolót. A jelenlegi belpolitikai helyzetről Farkas Mihály megállapította, hogy arra a szocializmus erejének növekedése nyomja rá a bélyegét. A már döntő részben államosított iparunk idei szeptembri termelését az 1938-ai összehasonlítva ládárul, hogy az életermelésünk elérte a 113.8, nyersvastermelésünk a 104.3, szént termelésünk a 115.4, textiliparunk a 95, lábbelitermelésünk a 128.9 százalékot. 1946-ban a reálbérek a háboru előttinek 69 százalékát érték el, 1947-ben már 97.5 százalékát, 1948 első felében pedig a háboru előttit is túlszámalyva, annak 114.6 százalékát. /Folyt.köv./ TL

/"Hadseregünket hessa át.... 1. folytatás./ § /Hné Gá

- Köphint: Agyilótszámunk augusztusban már 47.525, azaz a háboru előtti 97.1 százaléka volt. A felszabadulás óta elteit négy esztendő óta Görö Ernő irányításával 1315 hidat hoztunk romba, vagy építettünk fel; esalmen teljesen felszámolva a hidakban okozott háborus kárainkat. Általános belső élelmiszerfogyasztásunk az 1947-48-as gazdasági évben a háboru előttiének esalmen 100 százalékat érte el, az új gazdasági évben azonban már túl is haladja azt.

- Ezek a számok mutatják, mit tett a szocializmust építő népi demokrácia az NKP vezetése alatt, míg négy év időszakában a dolgozó nép ügye érdekében.

A honvédelmi miniszter ezután áttért a szocializmus falusi építésének kérdésére. Megállapította, hogy a falusi dolgozókat nem lehet a biztos gazdasági és kulturális felmunkolás útjára vinni a lakosság elleni harc megindítása nélkül. Ugyanakkor ki kell építeni a szocializmus erődjait is a falun, az állami, mezőgazdasági gépi üzemek. A NKP falusi pártvezetőinek és a gépiüzemek vezetőinek sikerült a dolgozó parasztság bizalmát az állami gépiállomások iránt megnyernie.

- Valóságos vöröngés indult meg azért, hogy minél több traktort vegyenek igénybe az állami gépiállomásoktól. A lakosság szobotársát sikerült letörni, s ma a szántás-vetési harcot úgy áll, hogy míg múltév november 10-ig felszántottunk 5,102.000-t, bevetettünk 1,734.000 holdat, idén november 6-ig 5,337.00 holdat szántottunk fel és 3,275.000 holdat vetettünk be gabonával.

- A földműves termelőszövetkezetek fejlődésével kapcsolatban Farkas Mihály közölte, hogy 250 községben 301 tőbbségi gazdálkodó csoport alakult, 56.081 hektáros földön 7.112 taggal. Ez azt jelenti, hogy 250 községben esirakának indult falun a szocializmus.

Farkas Mihály ezután foglalkozott a Mindszenty-ék rendezte körmondatokkal és bucsajjásokkal, amelyeket nem egyéb, mint a reakció hadgyakorlatai. Ezeket a hadgyakorlatokat azonban a magyar nép már nemcsak a városokban, hanem a falvakban is kezdi unni. Meg vagyunk győződve arról - jelentette ki Farkas - hogy a kormány nem sokáig várat itt magára, hogy népünk a jogos kivégzésnek ologet tegyen. Mindszentyre is állhat a magyar közmondás, hogy addig jár a kersó a kutra, míg el nem török. Minden jel azt mutatja, hogy Mindszenty táborát tömegbázisa szűkül. Ez vonatkozik nemcsak a népi tömegre, hanem az alsópapság egy részére is. Ha ma még nem robbant ki a papság között nyílt ellenállás Mindszenty ellen, úgy az azért, mert példátlan terror alatt tartja a papságot is. /Folyt.köv./

/"Hadseregünket hessa át.... 2. folytatás./ § /Hné Gá

A Mindszenty elleni jogos felháborodást növeli az a felismerés, hogy a keresztény hit ápolásának ürügyével a reakció, néppellenes, háborus gyujtogatók ténykedésait segíti elő. Az ilyen ténykedések, mint ismeretes, törvénybe ütköznek és mind a törvényt megsérti, akkor is megbűnhődik érte, ha bíbert visol.

- Soha olyan szoros, őszinte, olvi alapokon nyugvó viszony és szövetség nem volt a pártok között - folytatta Farkas -, mint ma. Ez adja meg a lehetőséget arra, hogy újjászervezzük a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontot. Látható tehát, hogy a ki-eloződött osztályharc közepette is állandóan haladunk előre. A hároméves törv a szocializmus alapjainak lerakását szolgálja. A hároméves törv már a falak felhuzását fogja jelenteni, Magyarországot fejlett ipari és mezőgazdasági országgá fogja tenni.

Farkas Mihály ezután áttért a nemzetközi helyzet ismertetésére. Megállapította, hogy a nemzetközi helyzetre a szocialista blokkfront erőinek előretörése, az imperializmus erőinek gyöngülése és vöröségi nyomjákra bélyegük. A kínai néphadsereg történelmi jelentőségű győzelmei, a görög néphadsereg újabb sikerei, a fasiszta görög kormány lemondása, a francia bányászok hat héten át folyó hősi harcra, az olasz munkássztrájkus harcok eredmények növekedése, az amerikai ellenkiválasztás eredményei mutatják, hogy a kapitalista világrend mély politikai válságban van.

A Marshall-törvről szólva Farkas rámutatott, hogy az az Marshall-törv is volt, amelynek mérlege Csang-Kai-Sok reakciós uralkodó győzelemre volt. Az amerikai imperializmus a nagyszabású törve minden jel szerint füstbe megy. A kínai Kommunista Párt vezette néphadsereg hatalmas győzelme megtorontette az egységes kínai, népi demokratikus állam kialakulásának lehetőségét és megnyitja az elnyomott gyarmati és félgymarmati népek szabadságharcának új, nagy fejezetét.

- Az európai Marsáll-törv eredményei sem biztatóbbak az amerikai imperialisták számára. Franciaországban a demokrácia erői a Kommunista Párt vezetése alatt keményen ellenállnak. A francia bányászok sztrájkja, amely eredetileg béremelésért indult meg, lényegében hatalmas politikai harcra, a világbéke nagy esztájjá változott át. A harc még nem dönt el, de az a szilárdság és egység, a hősiességnek az a foka, amelyet a francia bányászok tanúsítanak és az a nagy népmozgalom, amely Franciaországban a sztrájkok támogatására kialakult, mutatja, hogy a francia bányászok és a francia dolgozók ki-harcolták a győzelmet! /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás

1948 november 13

19 óra 45 perc

/"Hadseregünket használták..." 4. folytatás./ §/Hné GÁ

Végül a hadseregünk előtt álló öt nagy feladatot ismertette: a korszerű kiképzés biztosításának, az új tisztikai kialakításának, a politikai nevelés gyökeres átalakításának, a vezérkari munka jó megszervezésének és az imperializmus ügynökei elleni védekezésnek a feladatát. Utalt a szovjet hadsereg példájára és tapasztalataira, amelyetől kell sajátítani. Felhívta a figyelmet a katonai fegyver megteremtésére, a parancsnokok tekintélye növelésére, a fegyveres harcra. Beszédét azokkal a szavakkal fejezte be:

"Legyünk méltóak a népi demokrácia bizalmához és végezzük feladatunkat úgy, hogy létrejöhessen egy valóban politikailag egységes, megbízható, katonai szempontból korszerű, feladatát minden helyzetben kiválóan teljesíteni tudó magyar, népi demokratikus hadsereg."/MTI/

Eltomított: Papdi György országgyűlési képviselőt

Kir & Ks/m/Hné GÁ

S z e g e d , november 13.

Szombaton délután Szeged város dolgozóinak nagy részvétel mellett helyezett örök nyugalomra a szegedi belvárosi temetőben Papdi György országgyűlési képviselőt, a szegedi Nemzeti Bizottság elnökét.

A Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége novében dr. Zöld Sándor belügyi államtitkár búcsuzott a munkásságában kitűnő harcosától.

A köztársasági elnök novében Komcsin Mihály, az országgyűlés elnöksége novében Molnár Imre, az országgyűlés alelnöke, a Vasas Központ novében Molnár Mándor, Szeged város novében Dénes László polgármester mondott búcsuztatót, majd a testületek és különböző szervezetek képviselői vettek búcsút Papdi Györgyötől./MTI/

Háromévi börtönrre ítélték egy németinédő lolkósz

Kir & Ki/m/Hné GÁ

M i s k o l c , november 13.

A miskolci népbíróság Váradi József sajtóvámosi református lolkósz háromévi börtönrre, vagyonelkobzásra, állásváltásra és hatévi politikai jogvesztésre ítélte. Váradi a háboru alatt a templomban és a különböző ünnepségeken a németeket és a fasizmust dicsőítette, számos alkalommal az iskolagyermekok előtt Hitleret ültette és vasárnaponként német írt olvasott föl a templomban. Mint a MÉP körzeti elnöke is élénk tevékenységet fejtett ki./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás

1948 november 13

19 óra 45 perc

/"Hadseregünket használták..." 3. folytatás./ §/Hné GÁ

Végül kitért az amerikai választásokra, amelyeket úgy jellemezett, mint az amerikai választók nagy többsége békeakaratának megnyilvánulását. Ez pedig azt jelenti, hogy a háborus gyújtogatók részvényei rosszul állnak és Amerikában is növekvő erővel jelentkezik a békefront.

Farkas Mihály itt ismertette a nyugati katonai unió hadseregére vonatkozó számadatokat, majd így folytatta:

"Az imperialisták ugyanolyan betegségekben szenvednek, mint a csodafegyverekben bízó Hitler. Lebecsülik a Szovjetunió Országos Gazdasági és katonai hatalmát és azt, hogy a Szovjetunió is rendelkezik a legmodernebb harcászati eszközökkel, az atombombával is! A Szovjetunió eddig megtámadta, nyakát törte. Ez történelem az imperialistákkal is egy újabb háboru esetén. A Szovjetunió a világ legfejlettebb, legszilárdabb, legegységesebb és legjobban szervezett állama. A szovjet hadsereg ma a legtapasztaltabb hadsereg, amely a győztes sztálini hadtudomány szellemében fejlődik és erősödik.

A beszámoló ezután megállapította, hogy a békefrontnak nemcsak politikailag és gazdaságilag, hanem katonailag is erősnek kell lenni, majd kitért a magyar hadsereg problémáira, munkájának értékelésére, feladatainak meghatározására.

Farkas Mihály mindenekelőtt felsorolta az eredményeket: az új tisztek kiképzését, az új törzstiszti tanfolyam megnyitását, az új fegyverekkel való kiképzést. Minden eddigi eredmény ellenére azonban hadseregünk fejlődése elmarad az ország politikai és gazdasági fejlődése mögött. Hadseregünk csak úgy felelhet meg az épülő szocialista állam követelményeinek, ha sorain belül tevékenységet fejt ki a munkáosztály forradalmi, marxista - leninista pártja.

A hadseregben hatalmas politikai, nevelő munkának kell megindulnia. Nap mint nap fejleszteni kell a hadseregben a munkáosztályunk, dolgozó népünk, szabad magyar hazánk iránti szeretetet és hűséget. De szeretetnek és hűségnek kell élnie a hadseregben a magyar dolgozó nép vezetői: Rákosi Mátyás és a világ dolgozóinak nagy tanítója: Sztálin generalisszimusz iránt is. Ugyanakkor a hadsereget át kell hatnia az imperializmus elleni izéd gyűlöletnek. A hadsereg tagjainak tudniuk kell, hogy az imperialisták szabadságunkra, függetlenségünkre törnek.

Farkas Mihály ezután a forradalmi éberség szükségességéről beszélt, amely a honvédelmi minisztérium korábbi működésében hiányzott. Olyan magasfokú forradalmi éberségre van szükség a hadseregben, amely lehetetlenné teszi, vagy a legnagyobb fokban megnehezíti az imperializmus ügynökeinek, kémjeinek munkáját.

/Polit.köv./

B 35. kiadás

1948 november 13

21 óra -- perc

Az egyéniség szerepe a kollektívumban

Szt/PH/Hnó Gá Szombaton délután a VI. kerületi pedagógus szervezet gyűlésén Bóka László kultuszállamtitkár tartott előadást "Az egyéniség szerepe a kollektívumban" címmel.

- Az igazi egyéniség csak a szocialista társadalomban bontakozhat ki akadálytalanul - mondotta. Az egyéniség tetteivel szolgálja a köz ügyét, mert benne él a dolgozók közössége iránti szolidaritás, és társai iránt szocialista felelősségérzet van. Az egyéni teljesítményt soha nem jutalmazták olyan nagymértékben, mint a szocialista és népi demokratikus államokban. Az egyéniség fejlődése a legszobban a Szovjetunióban nyilván meg, ahol a gyermekeket és az ifjúságot egyéni hajlandóknak megfelelően nevelik. Mi hasonlóképpen szándékozunk - nemzeti sajátosságaink figyelembevételével - az egyéni nevelés alapjait megteremtetni a nagy Szovjetunió tanítómesterei: Lenin és Sztálin útmutatásai alapján. /MTI/

Az "olimpiai szellem" diadala: "Kifelejtették" a magyar versenyzőket az olimpiai filmből

Mó/Sz/Hnó Gá Jóval a londoni olimpiász megkezdése előtt illetékesek tárgyalásokat kezdtek Angliával, hogy az Olimpiászról készített film magyarországi bemutatását biztosítsák. Az angolok ezt vállalták, hogy a Rank nevű angol filmvállalat egymillió dollárt fizetett az olimpiai bizottságnak azért a kizárólagos jogért, hogy az olimpiászról filmet készítsen. Így tehát azt a lehetőséget sem adták meg, hogy saját operatőrjeink készíthessenek felvételeket az Olimpiászról.

Ezek után az előzárnyok után, mikor a magyar közönség és a magyar sajtó nagy várakozással tekintett a film bemutatására, kiderült, hogy a magyar olimpiai csapat, amely harmadik lett az Olimpiászen, egyáltalán nem szerepel a filmben. A film az olimpiai folytonossággal kezdődik, ahol a nemzetek ABC rendben vonulnak egymásután Franciaországtól valóban egymásután jönnek a nemzetek, itt azonban Magyarország /Hungary/ csapata kimaradt és a menet Indiával folytatódik.

Teljesen hiányzik a filmből a szabadstílusú birkózás, a box, a oéllövés, a vívás és a torna. Hogy miért éppen ezek a számok? Epre könnyű a felelet. Ezekben a számokban érték el magyar olimpiakojaink kimagasló eredményeket. Az uszásnál igen nehéz feladatuk volt a filmkészítőknek, mert a magyarok majdnem minden számban szerepeltek és majdnem minden számban jól. Ezért aztán két uszós szám szerepel a filmben, éppen azok, amelyekben a magyarok nem szerepeltek. /Polyt.köv./ V.

B 36. kiadás

1948 november 13

21 óra 25 perc

/ Az "olimpiai szellem" diadala... folytatás./ Mó/Sz/Hnó Gá

A téli olimpiászt is bemutatják a filmben. Páros korcsolyázásban a film bemutatja az első helyeztet és a harmadikat. A második helyeztet csak azért, mert az magyar volt.

De nemcsak volünk, hanem általában a népi demokráciákkal így bánt az olimpiai film. Holott Cúbertin báró jelszavát oly gyakran használják az angolok "az olimpiász szelleme a fontos, ahol a nemzetek nemos vetélkedésben, de ugyanakkor testvéri összefogásban jelennek meg". Még talán megnéltünk sem szükséges, hogy a filmben egyetlen egyszer sem hallható a magyar himnusz, viszont annál gyakrabban az amerikai. Az angol himnusz pedig akkor is hallható, amikor egy jamicai versenyző győz.

Az olimpiai filmre egyébként jellemző, hogy az angol sajtó is könnytelen megállapítani: a film szövege rossz, nem ad képet arról, milyen is volt tulajdonképpen az Olimpia. A "Funk und Film" című jobboldali esztétikai hetilap egyoldalas cikkben ír az angol olimpiai filmről. Többek között a következőket mondja: "A futók startját az esőben, a célnak nagyon megfelelően, a célból fotografálták. Akar bosszankodni? Akkor nézze meg az olimpiai filmet. /MTI/

Időjárásjelentés

& Mk/Mk Ü A Meteorológiai Intézet jelenti november 13-án, szombaton este:

A Kárpátok medencéje, az Alpok vidéke, valamint Spanyolország felett még tovább tart a loszálló légáramlás urdalm. Skandináviában és Németország északi részein már újból változékonyabb, csapadékosabb lett az idő, mert az Anglián át előnyomuló anyoha tengari légtömegek betörték erre a területre. Hazánkban nap közben csak kevés felhő volt az égen, a hőmérséklet ennek ellenére is csak 3-5 fokig emelkedett és az esti órákban már ismét a fagypont közelébe süllyedt. Csapadék nem volt.

Budapesten szombaton este 21 órakor a hőmérséklet 1 Celsius fok. A tengerszintre átszámított légnyomás 780 milliméter, mérsékeltlen süllyedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: Mérsékelt déli szél, kisebb felhőzetvonulások, éjszakai fagy, foggal helyenként köd. A nappali hőmérséklet 5 Celsius fok körül. /MTI/

A feudális rendszerek azonossága - A Pázmány Péter Tudományegyetem díszdoktorrá avatta Grolkov professzort, a Szovjet Tudományos Akadémia alelnökét

Lj/Lt/Hné GÁ A Pázmány Péter Tudományegyetem tanácsa szombaton délután rendkívül ülést tartott, amelyen díszdoktorrá avatta Borisz Dmitriovics Grolkovot, a Leningrádi egyetem történelemszorosát, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának alelnökét. Az ünnepi ülésen a magyar kormány képviselőjében megjelent dr. Ortutay Gyula vallás és közoktatásiügyi miniszter, a szovjet nagykövetséget Szmirnov nagykövetségi tanácsos, a Szovjetunió kulturális attaséja képviselte. A Tudományegyetem központi épületének laplacearnokát tudományos életünk számos kiválósága és népes közönség töltötte meg.

Németh Gyula dr., a Tudományegyetem rektora megnyitójában kérte a két állam kormányát minél erőteljesebben segítsék elő a tudományos együttműködést. Örömet fejezte ki, hogy a háború befejezése óta szovjet tudós az első, akit a budapesti Tudományegyetem a díszdoktori címmel kitüntet.

Ezután dr. Szirai Miklós, a bölcsészettudományi kar dékánja mondta el avató beszédét. Meltatta Grolkov professzor szociális tudományos működését, majd megállapította, hogy a Tudományegyetem olyan embert ruház fel a díszdoktori címmel, aki egész életét az igazság keresésének szentelte.

Grolkov professzor néhány szóval megköszöntötte a megismerését. Kijelentette, hogy az évszázados - hol derűs, hol borús - orosz-magyar kapcsolatok történetében most teljesen új korszak kezdődött, amelynek sokáig kell tartania a két nép boldogulására. Ezután "Törvénytörések a feudális Európa parasztságának történetében" címmel megtartotta előadását.

Hatalmas irodalom foglalkozik ezzel a kérdéssel, - kezdte előadását Grolkov professzor - de nekem mégis úgy tetszik, hogy ezen a területen még igen sok homályos és vitás probléma maradt, amelyeket meg kell vizsgálnunk és fel kell tárnunk. A jobbágyság keletkezésének kérdésében minden országban különféle és gyakran egymást kizáró vélemények uralkodtak. Valóban tudományos megoldása a kérdésnek azonban csak akkor lehetséges, ha helyesen fogjuk fel a feudális korszak társadalmi viszonyait és azok jellegét és elismerjük, hogy a parasztnak a földesurtól való függősége a kor termelési alapja.

Az európai feudalizmus ezeréves fennállásának különböző korszakaiban ez a függőség különböző fokú volt, de függő viszonyban levő parasztnak nélkülözhetetlen a földesurhoz - mint társadalmi forma - nem lehetősége.

/Folyt.köv./

/A feudális rendszerek azonossága - ... folytatás./

Mé/ML/FE/PM/Hné GÁ - A parasztnak kiszámányolási formája kezdettben - a feudális viszonyok érőse idején - hasonlít a patriarkális házi rabszolgasághoz. Az uralkodó osztály földbirtokainak kiterjedése, a tőle függő parasztnak számának megnövekedése következtében megváltozik a kiszámányolás alakja is és az uralkodó forma a terményben való földbér fizetése lesz.

A továbbiakban Grolkov professzor ismertette a híri társadalom kialakulását egyes országokban, majd így folytatta: a kereskedelem megindulásával a növekvő luxust nem tudta kielégíteni a juh, a magvak, a marhahús, a len, a törülköző, a sajt, stb., tehát kis tételek, amelyek a régi szokás által meghatározott mennyiségű földbér fejében folytak be, más jövedelemforrásuk pedig a földesuraknak nem volt.

A földesurak ekkor energikusan pénzzé kezdték változtatni a paraszti szolgáltatásokat, pénzük azonban a parasztnak nem volt. Ehhez hozzájárult még, hogy a földesurak a régen meghatározott földbér mennyiségét is csökkenték.

Ez sem tudta azonban a hűbéruak növekvő igényeit kielégíteni és ekkor gazdaságokat szerveztek, amelyekben a földbérrel kívül a jobbágyokat még robotban is dolgoztatták. Ezekben az időkben mind gyakrabban ragadtak a parasztnak fogvort földesurak ellen.

A nemesség részéről Magyarországon is több-ször történtek kísérletek a robot bevezetésére, majd növelésére. Az 1514-es Dózsa-féle parasztlázadást ürügyül használták fel arra, hogy a parasztnak szabadköltözési jogát - amely lehetővé tette nekik a sok szolgáltatást és robotot követelő birtokok elhagyását - teljesen megszüntessék. Szórol-szóra ugyanez történt Oroszországban is. Az orosz földbirtokosok elvileg semmilyen sem különböztek a magyar birtokosoktól. Ugyanazokkal az eszközökkel rendelkeztek, ugyanazok a célok álltak előttük.

A feudális rendszerben hosszú ideig élő országok, mint Lengyelország, Magyarország, Csehország, Keletnémetország, Litvánia, a Balti-országok és Oroszország gazdaságtörténetében megnyilvánuló párhuzamosság rámutat a parasztság történetének bizonyos törvényszerűségekre szerint való lefolyására. Ennek a parasztságának a történetében mutatkozik az meg, amely a feudális társadalom termelési alapját szolgáltató osztály. Ez meggyőz bennünket arról, hogy a feudalizmus különálló szociális, társadalmi alakulat, saját külön termelési viszonyaival, - fejezte be nagy tapsmal fogadott előadását Grolkov professzor, a Pázmány Péter Tudományegyetem díszdoktora. /MTI/ V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39. kiadás 1948 november 13 22 óra 05 perc

Budapestre érkezett Zsuzlavszkij, a Pravda szerkesztője

D/PM/Hnó Gá A Nemzetközi Ujságírószövetség végrehajtó bizottságának budapesti ülésére szombaton este Budapestre érkezett Zsuzlavszkij, a Pravda szerkesztője, Szurkov és Kornycjev szovjet ujságírók.

A szovjet ujságírók fegyelmeztetésére a nyugati pályaudvaron megjelent Boldizsár Iván külügyi államtitkár, Mihályfi Ernő, a Magyar Ujságírók Országos Szövetségének elnöke, Száva István ügyvezető elnök, Aranyosi Pál főtiszt, Szmirnov, a szovjet nagykövetség tanácsosa és Petyomkin a Szovjet Tájékoztatási Iroda vezetője.

A Magyar Ujságírók Szövetsége nov. 13-án Mihályfi Ernő üdvözölte a szovjet vendégeket, majd Zsuzlavszkij, a Pravda szerkesztője válaszában megköszönte a baráti fogadtatást, hangsúlyozva, reméli, hogy itt tartózkodásuk idején szoros kapcsolatot teremtenek a szovjet és magyar ujságírók között. /MTI/

Az MSZMT debreceni csoportjának közgyűlése - megítésszerződött az MSZMT tagjainak száma Debrecenben
Kír & VG/m/Hnó Gá Debrecen, november 13.

A Magyar-Szovjet Hivatalos Társaság debreceni csoportja szombaton este közgyűlést tartott. A közgyűlésen dr. Némédi Lajos főtisztár kijelentette, hogy a vidéki csoportok közötti munkaversenyben Debrecen került az első helyre. - Az elmúlt évben - mondotta - a társaság tagjainak létszáma megítésszerződött. Debrecenből József tanár közölte, hogy az orosz nyelvet tanulók száma az elmúlt évvel szemben örvendetesen megnövekedett. A debreceni általános iskolákban az idén már 1.068 diák, a középiskolákban 400 diák tanulja az orosz nyelvet.

A tanítási év során elnöki ismét Sánta Kálmán egyetemi tanárt, ügyvezető elnöki Juhász Géza egyetemi tanárt, főtisztkárrá pedig dr. Némédi Lajost választották meg. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás 1948 november 13 22 óra 45 perc

"A sajtó akkor szabad, ha a népet szolgálja és nem a kapitalistákat" - Zsuzlavszkij, a Pravda szerkesztőjének nyilatkozata

D/PJ/Sz/Hnó Gá Zsuzlavszkij, a Pravda szerkesztője Budapestre érkezése után a Magyar Távirati Iroda munkatársának a következőket mondotta a Nemzetközi Ujságírószövetség végrehajtó bizottsága budapesti tanácskozásainak jelentőségéről:

- Azt szeretnénk, ha a Nemzetközi Ujságíró Szervezet komoly harc eszközevé válnék a békéért folyó küzdelemnek. Azt szeretnénk, ha a sajtó valamennyi országban az emberiség javát tartaná szem előtt. A világ minden bosszúeset ujságírójának össze kell fognia a fasizmus ellen a demokrácia megvédéséért folyó harcban. Az ujságíróknak úgy kell írniuk, hogy a népet szolgálják. Harcolni fogunk a sajtó szabadságáért: a sajtó pedig akkor szabad, ha a népet szolgálja és nem a kapitalistákat.

- Nagyon örülünk, hogy Budapestre jöhettünk, hogy megismerhetjük a magyar népi demokráciát és találkozhatunk a magyar ujságírókkal. Nem kételkedem abban, hogy ez a találkozás elmélyíti és megerősíti a szovjet és magyar ujságírók együttműködését és barátságát, - fejezte be nyilatkozatát Zsuzlavszkij.

Zsuzlavszkijjal, a Pravda szerkesztőjével együtt érkezett Budapestre a Nemzetközi Ujságíró Szövetség Végrehajtó Bizottságának ülésére Kornycjev, a Szovjet Ujságírók Szövetségének egyik vezetője és a küldöttség titkára, valamint Alexandor Szurkov, a novoszibiryei költő, az "Ogonyek" című köpos folyóirat főszerkesztője. /MTI/

Helyesbítés

D/Hnó/Hnó Gá Mai B. 33. kiadásunkban Farkas Mihály beszédében /3. fejeletés./ a harmadik bekezdés első két mondata helyesen így hangzik:

- Az imperialisták ugyan-lyan betegségekben szenvednek, mint a csadafejevőreiben bízó Hitler. Lebecsülik a Szovjetunió gazdasági és katonai hatalmát és azt, hogy a Szovjetunió is rendelkezik a legmodernebb harc eszközeivel. /MTI/

Vége